

Bu sabahki haberler

"Harb Türklerle Bulgarları birbirlerine çok yaklaştırmıştır,"

Bir Bulgar generalinin Bulgar gazetelerinden birine verdiği beyanat

Sofya 4 (A.A.) Domei — Emekçi Bulgar generallerinden Lukof Zora gazetesine verdiği beyanatta şunları söylemiştir:

— Şimdiye kadar Türkiye ve Bulgaristan daima irrbirlerine karşı yabancı devletler tarafından kışkırtılmışlardır. Türkler ve Bulgarlar son harblerdenberi birbirlerine riayet etmeği öğrenmişlerdir.

Dünya harbi bu iki komşu ve dost memleketi birbirlerine daha fazla yaklaştırmıştır.

Bugün bu iki komşunun münasibetleri samimidir. Bulgaristanın cenubda hiç bir isteği yoktur.

Müsterek dostluk taahhüdü bu iki memleketi birbirlerine daha fazla bağlamıştır.

Hind müslümanları henüz karar vermediler

Amerikan tayyareleri Hindistan müdafaasına iştirak ediyorlar

Londra, 4 (A.A.) — Yeni Delhiden alınan habere göre Nehru ve Azad'ın ya pacakları görüşmelerde General Wavel de bulunacaktır. Wavel'in toplantılara iştiraki manidar addedilmektedir.

Anlaşıldığına göre anlaşmanın başlıca maddelerinden biri de müdafa meselesidir. Müslüman Partisi lideri Ali Cinn İngilizlere gelecek cevap hakkın da partisinin henüz bir karara varmadığını bildirmiştir.

Amerikan tayyareleri
Londra, 4 (A.A.) — Uzaksarıktan dün gece alınan em mühim haber Amerikan tayyarelerinin Hindistan müdafaaya başladıklarını bildiren telgraftır.

Yeni Delhiden nesredilen ilk Amerikan tebliği dün Amerikan tayyarelerinin Japonlar tarafından işgal edilmiş olan Adaman adalarındaki limanlarda bulunan Japon gemilerine muvaffakiyetli taarruzlar yapmış olduklarını bildirmektedir.

Rozveltin müessili Hindistanda
Yeni Delhi 4 (A.A.) — Rozveltin şahsi müessili dün öğleden sonra buraya vasil olmuştur.

Şark cephesinde Alman taarruzları jittikçe sıklaşıyor

Berlin 4 (A.A.) — D. N. B. dün kü Alman resmî tebliği hakkında şu malûmatı vermektedir:

Cepheden alınan kısa haberler Alman taarruz tegebüslerinin sıklaşmakta olduğunu göstermektedir. Sovyetler taarruzlarının muvaffakiyetlerinden artık bahsetmiyorlar. Cenubda Kırım ve Kerç mintakalarına mebzul miktarda kar yağmaktadır. Tayyarelerimiz Sovyet hatları gerilerini şiddetle bombalamaktadır.

Bu sabahki Sovyet tebliği
Moskova, 4 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet resmî tebliği:
Dün cephelede taarruzî muharebe devam etmiş ve bir takım meskün mahaller geri alınmıştır.

Gandi, kütüphanesinde mi'li kongre kâtiplerine bir kararı dikte ettiriyor

Cripps'e tam bir serbestlik verildi

Bu akşam general Wavel ile Hind liderleri görüşüyor

Gripps ve Nehru da toplantıda bulunacaklar

Çan - Kay - Şekin mektubu

Newyork 3 (A.A.) — Yeni Delhiden Amerikan ajanslarına bildiriliyor:

Yeni Delhidedeki İngiliz mahfellerine gelen haberlere göre İngiliz harb kabinesi Hindli seflerle giriştiği müzakerelerde Crippse tam bir serbestlik vermiştir. Çünkü Akyaba Japon askerlerinin çıkarması derhal Hindistanda seferberlik yapılması zaruretinin doğurmuştur.

Aynı mahfellerde söylendiğine göre, Crippse münasib göreceği şekilde bir anlaşma yapmak salâhiyeti verilmiştir. Cripps Hind kongresi seflerine görüşünü imkân nisbetinde kongrenin görüşlerine uydurmağa çalışacağını söylemiştir.

Karar henüz bildirilmedi

Yeni Delhi 3 (A.A.) — Cripps teklifleri büyük Hind siyasi partilerinin iera komitelerinde münakaşa mevzuu olmağa devam etmektedir. Hind birliği kongresinin iera komitesi bugün 90 dakika süren bir toplantı yapmış ve celseyi yarına talik etmiştir. Liberal federasyon üyeleri ve Allahabaddan bildirildiğine göre, Müslüman cemiyeti iera komitesi (Devamı 5 inci sayfada)

İngilizler Birmanya da geri çekildiler

Japonlar Akyab'a asker çıkar dırlarmı?

Yeni Delhiden nesredilen bir tebliğde asker çıkarıldığı haberi tezkib ediliyor

Çunking 3 (A.A.) — Birmanya da Sittang vadisinde çarpışan Çin kuvvetleri 29 Martta Tungunun 20 mil şimalinde bulunan Kyugon hava meydanını geri almışlardır. Tungu bölgesinde Çinliler sahada 5 binden fazla Japon ölüsü bulmuşlardır.

Bundan başka Yeddashe'nin cenubunda ilerleyen Çin kuvvetleri Tungu'nun 95 mil şimalinde bir Japon taburunu yok etmişlerdir.

Japonlar Akyab'a asker çıkarmamışlar
Yeni Delhi 3 (A.A.) — Nesredilen bir tebliğde şöyle denilmektedir: (Devamı 5 inci sayfada)

Mısır basınının Türkiye hakkında yazıları

Kahire, 3 (A.A.) — Mısır gazeteleri, yeni Türk elçisi Numan Tahirin tayinini memnuniyetle karşılamaktadırlar.

Bu münasebetle El Ahram gazetesini (Devamı 5 inci sayfada)

Fon Papan tayyare ile dün Berlinden şehrimize döndü

Fon Papan tayyare İstasyonunda karşılayıcılar arasında
Son günlerde Berlinden Alman büyükelçisi Fon Papan pen dün öğleden sonra tayyare ile şehrimize dönmüştür.

Bomba hâdisesinde zabıta ilk ipucunu nasıl ele geçirdi?

İnfilâk günü Atatürk Bulvarında olub bitenler..

patlıyan nedir? Ömer neden bunu kullanamadı, üzerinde neden bir de tabanca taşıyordu?..

Dinlenecek olan âmme şahidlerinin hüviyetleri

Ankara 3 (Hususi) — Bomba hâdisesinin ikinci duruşması Çarşamba günü yapılacaktır. Ankara'da bulunan âmme şahidlerine bugün tebligat yapılarak o gün öğleden sonra mahkemede hazır bulunmaları bildirilmiştir. Tebligat yapılarak davet edilen şahidler şunlardır: (Devamı 5 inci sayfada)

Muhakeme, Çarşamba günü meraklı safhalar arzedecek

Ömer Tokat üzeri örtülü maddeyi nereden kollarına alarak çıktı?

Ankara 3 (Hususi) — Sulkaş teşebbüsü mazmunları garbi Sibiryalı Gorki Pavlof ve arkadaşlarının muhakemesine ve lüzumuna göre sıra ile okunacak mazmunlar dinlenecektir. **Âmme şahidleri kimlerdir?** Öğleden sonraki celsede âmme şahidi olarak davet edilen 13 şahid gördük bu dava için tanzim edilen ondan fazla dosyanın içinde yer alan muhtelif vesikalar ve raporlar ehemmiyetine ve lüzumuna göre sıra ile okunacak mazmunlar dinlenecektir. **Âmme şahidleri kimlerdir?** Öğleden sonraki celsede âmme şahidi olarak davet edilen 13 şahid gördük bu dava için tanzim edilen ondan fazla

Rusyada Alman mukabil taarruzu

Stalino bölgesinde başlayan hareket devam ediyor

Bükreş Rusların geri çekildiklerini bildiriyor

Bükreş 3 (A.A.) — Stalino bölgesinde 31 Martta başlayan hareket, müsâid surette devam etmektedir. İlk gün ve 2 Nisan gecesi mukavemetleri zayıf olan Ruslar, bugün Mıuss'un yukarı mecrasına doğru çekilmişlerdir. Şimdi bu çevrede savaşlar olmaktadır. (Devamı 5 inci sayfada)

Tasarruf bonoları

Yeniden 25 milyon liralık bono çıkarılmasına dair kanun dün kabul edildi

Ankara, 3 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Şemsaddin Gülnaltayın reisliğinde yaptığı toplantıda Ankara Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesine bağlı Türk İnkılâb tarihi Enstitüsü kurulması hakkındaki kanun lâyhâsının bir maddesini encümenine tevdi ve diğer maddelerini kabul etmiştir. Macaristanla Türkiye arasında mevcut ticaret anlaşmasına merbut A ve A-1 listesinde yazılı konjenlar haricinde olarak mübadele edilecek demir ve çelikler hakkında Macaristan hükümetine, Türkiye (Devamı 5 inci sayfada)

Unu olanlar ekmek karnesi mukabilinde bunları alıkoyabilecekler

Az maaşlı memur ve ağır işçi sayılmıyan işçilere 500 gram ekmek verilmesi etrafındaki tetkikler ilerliyor

Vilâyet, bir müddet evvel elle rinde un ve buğday bulunanlardan, bunların miktarını gösterir birer beyanname istemişti. Elinde beş kildan fazla un bulunan vatandaşların vilâyete verdikleri beyanname meler tasnif olunmuş ve bunların ne suretle alınacağı kararlaştırılmıştır. Verilen karara göre ellerinde bir çuvaldan az un bulunanlar dilediklerinden fazla un bulunan vatandaşları takdirde, bu unları ekmek kartına göre hesap ederek, ellerindeki (Devamı 2 inci sayfada)

Mimarlar arasında açtığımız anket

(Anıt - Kabir) projelerini beyenmiyenler haklı mı?

"Jüri de Atatürke lâyük bir eser bulamadığı kanaatindedir,"

Yüksek mimar İhsan Kutar ve Şeküre Niltunun fikirleri

Ankara'dan yüksek mimar İhsan Kutar yazıyor:

"Gazetenizde anıt, kabir müsabakası için açılmış olan anketi iştirak eden arkadaşların fikirlerini sevgi ile okudum.

Bu hususta Türk mimarlığının da duygularını söylemek imkânını veren kıymetli gazetenize teşekkür etmeği bir borç bilirim.

Diğer meslektaşlarım gibi kazananlar arasında bir Türk mimarının da bulunmuş olması bizleri çok sevindirdi.

İstanbuldaki meslektaşlardan anketi, nize iştirak edenler ve bilhassa muhterem meslektaşım Sedaş Çetintaş ser-

Şeküre Niltuna giyi tamamlı teklif etmediği ve yalnız (Devamı 6 ncı sayfada)

Hergün

Hess'in esrarlı İngiltere seyahatinden Evvelki ve Sonraki dünya

Ekrem Uşaklıgil

Radolf Hess hasta imiş. Bu haberi getiren telgraf hastalığın mahiyetini de tayin ederek melankolik olduğunu söylüyor.

Rudolf Hess'in siddetli bir sinir bürhanının tesiri altında hayatına kastet, mesinden korulanı, doktor nezaretinde bulunmasına lüzum görülüyormuş.

Bir vakitler İngilterede havadan beklenmeyen bir yolcu olarak gelen bu Alman nazirinin nasıl bir hayat geçirmek, te olduğu düşünülürken resmi ağzından: — Bütün diğer mevkullar gibi, denilmişti.

Mevkullara okumak için gazete verilip verilmemesi umumi bir kaideye tâbi değildir, bazan verilir, bazan ise verilmemesinde mahzur görülür, fakat verilirse de, verilmede de sabık Alman naziri AL manyadan çıktığı gündünberi dünyada olup biten şeylerin hiç değilse ana hatları hakkında epeyce bilgi ediniş olsa gerektir, herhalde içine düştüğü teessürün başlıca sebebi de bu olacaktır.

Fakat dünya işlerinin gidişine bakarak teessüre düşen yalnız Rudolf Hess midir, Almanyada, İngilterede, daha geniş bir ölçü ile bütün Avrupa memleketlerinde sabık Alman nazirinin hislerine iştirak eden yok mudur? Sanmıyoruz.

Bir defa Rudolf Hess'in Almanyadan çıktığı gün ile bugün arasında olup bitenleri düşünelim.

O zaman Almanya bütün Avrupayı işgal etmiş, Rusyaya karşı da kararını vermiş bulunuyordu, şarka serbest kalabilmeğe şartları garbı boşaltabilirdi, İngilizleri tatmin edebilirdi, hiç şüphe yok ki Hess te İngiltereye bu inkârı gördüğü için gitmişti, yahud yollanmıştı, yalnız orada beklediğini bulmadı.

İngiltere istila tehlikesini atlatmıştı, zamanı kendisine mütefak görüyordu, ümid yolu açıldı, hususile Amerikanın yardımını fiili olarak temin edilebilecekti.

İngiltere, Hess'in sözlerinden Alman, yanın Rusyaya saldıracağını mı sezdi, bu sezilme tahmin edilen aksine olarak bir dayanma teşviki mi buldu, ne olursa olsun sonuna kadar darb karârında sebat etti.

Aradan geçen zaman zarfında şahid olduğumuz hâdiseler ne İngilterenin, ne Amerikanın, ne Almanyanın, ne de bütün beyaz ırkın lehine sayılmaz.

İngiltere Pasifiği kaybetmiştir. Hindistan için korkmaktadır, Amerika muharebeye hazırlığını bitirmiş girmiştir, birçok darbelerle uğramıştır, Almanya sertliğini peşinden tahmin edemediği bir düşman karşısında çok acılar çekmiştir, boyuna ypranmaktadır, beyaz ırk ise Asyada göçmüştür, yarın Avrupanın şu veya bu ihtimaline göre ne gibi hâdiselere sahne olacağını düşünerek korkmaktadır.

Bütün bu hâdiselerin Hess gibi daha birçok Avrupalıya da müteessir ettiğinden, düşündürdüğünden şüphe etmiyelim, bununla beraber iki taraf harbe devam kararında el'ân ıstıraf ediyor:

Almanya harbiye nezareti sulh sayı, alarını geçen hafta ka'fiyetle yalanladığı gibi Majeste İngiliz Kralı da millî dua günü münesibetle millî letine nesrettığı mesajda müzır kuvvetlerin yok edilebileceği zamana kadar savaşta devam edileceğinden bahsetti, bununla beraber teessürü Hess'inki gibi melankolik derecesine götürmüştüm, zira harbedenler yekdiğerini yenmeyeceklerini andıkları ve yoruldukları gün düşünmeye başladılar. Bu müddet belki bu yazın sonunda gelecektir.

Ekrem Uşaklıgil

KÖROĞLU Refikimiz

Türkiyenin en çok okunan siyasi halk gazetesi «Koroğlu» refikimiz bugünkü sayısında on beşinci yılına girmiştir. Yıllardanberi devamlı bir çalışma ile geniş bir kari külesini kazanan arkadaşlarımızın daha nice yıllar mesalsinde muvaffakiyetle devam etmesini candan dileriz.

TAKVİM		Nisan	
Rumî senesi	1898	Arabi senesi	1391
Mar	22	Cumartesi	148
		Resmî senesi	1942
CUNES		R. evvel	
S.	D.	S.	D.
6	39	4	56
11	02	09	19
Öğle		Yatsı	
S.	D.	S.	D.
18	17	16	54
19	87	21	10
5	41	9	18
E.	18	17	16
V.	5	41	9

Resimli Makale:

Amerikalı bir muharrir genç nesillere örnek teşkil eder ümidle müteveffa Rokfellerin hayatını inceleyen bir kitab yazmış, bu kitabın ilk sayfalarında şöyle bir cümle var:

— Onu ölümden az evvel, yatağında gördüm, yüzü sapsarıydı, bir deri, den ibaret kalmıştı, bu deri de binbir çizgi ile örtülüydü, çirkin denilebilirdi, fakat güzel görünüyordu, hayatında etrafına saçtığı iyilikler yüzüne bir ışık vermiş gibiydi.

İhtiyarlık bir kış rüzgarına benzer, tabiat buz çöllerinden gelen fırtınanın altında nasıl solarsa, ağaç yapraklarını nasıl dökerse insanlar da uzun senelerinin omuzlarına yüklediği yükün altında ezilirler, gençliklerinin güzelliğini kaybederler, fakat çirkin görünüp görünmemeleri kendi ellerindedir. Eğer faaliyet yıllarında kendimizi muhitimize sevdirmişsek, aşk, sevgi, şefkat uyanırmışsak bizi o zamanlarda tanışmış olanlar gene o zamanki gözle görürler, görünmüşse değil, ruhumuza bakarlar.

Şehir Haberleri

4.000 lirayı zarf içinde yanlışlıkla yere mi atmış?

Sirkeci'de bir tuhafiyeye mağazasında cereyan eden hâdisenin aydınlanması için Alpullu, İzmir ve Bursadan şahidler getirilecek

Dün, müddeimumilliğe garib bir sır, kat' iddiası intikal etmiştir. Hâdisse şudur:

Sırrı isminde Alpullulu bir tüccar mal almak için yanında 11 bin lira olduğu halde İstanbul'a gelmiş ve Sirkeci'de tuhafiyeye Kemalî mağazasına girmiştir. Birkaç yüz lira değerinde mal almış, kapora olarak bir miktar da para vermiştir. Bu esnada bir zarf içerisinde bulunan ve birer liralıklardan mürekkep paralarını içerisinde sakladığı zarftan çıkararak cüzdanına nakletmiştir. Zarfı da dükkânın bir köşesine atmış ve çıkıp gitmiştir.

Fakat, yarım saat sonra yanar ateş geri dönmüş ve:

«— Benim burada bulunduğum zarf içerisinde 4 bin lira para kalmış. Görünür mü?» diye sormuştur. Dükkân sahibi zarfı bulunduğu yerden alarak bakmış, fakat içerisinde paralar yokmamıştır. Bunun üzerine, Sırrı hâdisse, den polisi haberdar ederek, paralarının bulunduğu iddia etmiştir. Zabta dükkânında arama yapmış, kasada 17 bin lira para bulunmuştur. Bu paranın da 8 bin lirasının birer liralık banknotlardan mürekkep olduğu görülmüştür. Sırrı, bu defa bu binlik banknotlardan döndürdü, nün kendisinin kaybettığı paraları olduğunu ileri sürmüştü. Hâdisse de böylece adliyeye intikal etmiştir.

Dün bu davanın duruşmasına bakan Sultanahmed 1 inci sulh ceza hâkimi her iki tüccarı da dinledikten sonra, Sırrının üzerindeki 11 bin lirayı evvelce kendisine veren diğer tacirlerin paralarını muayene ederek şahadetle bulunmaları için mahkemeye celbilerine ve duruşmanın talikine karar vermiştir. Bu şahidler Alpullu, Bursa ve İzmirden celbedileceklerdir.

Yeni asliye ceza hakimliği

Memnuniyetle öğrendiğimize göre Sultanahmed 1 inci sulh ceza mahkemesi reisliğinde bulunan Resid Nomer terfian şehrimiz asliye ceza hakimliklerinden birine tayin edilmiştir.

Değerli hâkimimiz tebrik eder, yeni vazifesinde de kendisine başarılar dileriz.

Hayvan hırsızlığı yapan bir sebeke yakalandı

Beykoz jandarması bir müddetten beri bu havalide hayvan hırsızlığı yapmakta olan bir sebekeyi yakalamıştır.

Sabıkahardan Said, Abdi ve Fethi adlarında üç kişiden mürekkep olan bu hırsız çetesi kısa süren faaliyetleri sırasında Beykoz ve civar köylerden bir hayli hayvan aşırılmıştır.

Evvelki gün gene bir mandıradan hayvan çalmağa kalkan hırsızlar, jandarma tarafından suçüstü yakalanmışlardır.

Unu olanlar ekme karnesi mukabilinde bunları alıkoyabilecekler

(Baş tarafı 1 inci sayfada) ekme kartlarını alâkadâr makamlara teslim etmek suretile bugün ve unları yanlarında alıkoyabileceklerdir. Elinde bir çuvaldan fazla buğday ve un bulunan bunları doğrudan doğruya Toprak Mahsulleri Ofisine teslim edeceklerdir.

Diğer taraftan hastaneler, dilerdikleri takdirde ekme kartlarını vermek suretile bir haftalık un alabileceklerdir.

Diğer taraftan evvelce ağır işçi addedilip 750 gramlık ekme kar-

Halka ayrılan kömür-e yüksek fiatla başkalarına satıyormuş!

Bazı kömürçülerin halka dağıtmak üzere aldıkları mangal ve kok kömürlerini, gayrimuayyen zamanlarda halka az miktarda dağıtarak mühim tasarruf temin ettikleri ve bu kömürleri gizlice yüksek fiatla müşterilerine sattıkları görülmüştür. Bu kömürçüler hakkında takibata geçilmiştir.

Diğer taraftan Fiat Mürakabe Komisyonunun evvelki günkü toplantısında şehrin mahrukât ihtiyacını temin maksadile odun ve kömürçülerin bir birlik kurmaları hakkında verilen kararın tatbiki hususunda faaliyete geçilmiştir.

Odun ve kömürçüler birliği teşekkülüne aid resmî muameleler suretile ikmal edilecek ve birlik kısırları bir müddet sonra çalışmaya başlayacaktır. Birlik yaz mevsiminde şehre külliye miktarda odun ve kömür getirecek, birliğe icab eden yardımlar yapılacaktır.

İstanbulun odun ve kömür tedariği işinden yeni kurulacak birlik mes'ul olacaktır.

Demir yüklü bir sandal battı

Dün Haliçte bir sandal kazası olmuş. Tur. Ahmed Karaya aid 5016 No. lu sandal fazla miktarda demir yüklü olarak Ayvansaraydan köprüye gelirken Kasımpaşa önlerinde devrilmiştir. Sandal etraftan yetişenler tarafından güçlükle kurtarılmışsa da sandal hamulesile birlikte batmıştır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Ulunay, kapılarını kapamış bulunan şehir tiyatrolarının 6 aylık faaliyetine temas eden yazısında, tarihi tiyatro matinelelerinin sonunda «Netice ve mukayese» mevzulu konferansı veren Selim Nüzhet'e çatıyor. Sebep şu: Bir şiri doğru dürüst okuyan bir genç aktörü bir münkekid me'dih, diğeri zemmetmiş. Selim Nüzhet de, konferansında bu me-

ti verilen, bilâhare Vekâletten gelen emir üzerine ağır işçi sayılmayan gece çalışan mürettebler ve diğer işçilerin vaziyetini tetkik etmek üzere Vilâyette bir komisyon kurulmuştur. Bu komisyon tetkiklerinin neticesini Vekâlete bildirecektir.

Ankaradan şehrimize gelen habere göre, az maaşlı memurlar ve ağır işçi evsafını haiz olmıyan diğer işçiler 500 gram ekme ve zımmesi hususunda tetkikler yapılmaktadır.

Sabun fiyatları da alabildiğine yükselmekte devam ediyor

Zeytinyağı fiyatlarının son günlerde fazla miktarda artması üzerine, sabun fiyatlarında da fahiş bir yükselmeye göze çıkmaktadır. Topancılar tarafından 82.84 kuruşa perakendeciye verilen kokulu sabunlar perakendeciler tarafından % 15 - % 20 kârta 97.100 kuruş arasında satılmaktadır. Perakendeciler aldıkları kârın fazlalığını sabunların verdiği fire karşılığı olduğunu iddia etmektedirler.

Kaymakamlar Valinin riyasetinde dün toplandılar

Dün öğleden evvel vilâyette vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar riyasetinde kaymakamlar ve diğer alâkadarların iştirakle bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda şehrin işe işleri ve kazalardaki muhtelif çalışmalar görüşülmüş, vali alâkadarları yeni direktifler vermiştir.

Yerli dokumalara bir miktar zam yapıldı

Son günlerde piyasaya bol miktarda yerli kumaş ve dokuma çıkmıştır. Dokumacılık sanayinde yerli dokumaların sürümünü artırmak ve hem de müstahsil korumak gayesile İktisad ve Kâletü düz ipliklerin bir paketinden yapılmakta olan dokumalara % 20, lüks ve fantezi dokumalara ise % 30 miktarda zam yapılmasını kararlaştırmıştır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

selenin hakemliğini seyircilere bırakmış. Ulunay, diyor ki: ... «Bu, halkın hakemliğine müraacaat edilecek katıksız bir mesele değildir. Bunda asıl suç, onu bu vadide cahil birakanlardır. Amma, temsililerin mürettebları Selim Nüzhet. «Biz de bundan çıkmıyoruz!» derse o zaman bu cevap karşısında akan sular durur!»

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Kasımpaşa havuzlarında inşa edilmekte olan motor bitti

Türk mühendis ve işçileri tarafından yapılan romorkörün boyu 35 metredir, iki tane daha yapılması için hazırlıklara geçildi

Münakalât Vekâletinin Kasımpaşa havuz ve fabrikalarının yapur yapılması için verdiği karar üzerine faaliyete başlandığı bir müddet evvel yazmıştık. Havuzlar ve fabrikalar da ilk olarak yapılmakta olan «Gayret» romorkörünün Nisan ayı içinde inşaatı bitecek ve romorkör merasimle denize indirilecektir. Romorkörün teknesi Türk mühendis ve işçileri tarafından ve tamamen yerli malzeme ile yapılmıştır. Boyu 35 metre olan romorkörün makine, lerinin ahvali hazırta dolayısıyla temin edilememesi dolayısıyla tekne bozulmuş olan eski gemilerin makine ve kazan aksamı tamir edilerek yeni romorköre konmuştur. Gayret romorköründen sonra Denizyollarına aid iki romorkör daha inşa edilecektir.

iki kadın bir erkânın 140 lirasını nasıl aşırılmışlar?

Evvelki gece, Beyoğlundaki içki gazinolardan birinde garib bir hırsızlık vak'ası olmuş, iki kadın bir erkânın sarhoşluğundan istifade ederek cebindeki parasını aşırılmışlardır.

Dört gün evvel taşradan şehrimize gelen ve Sirkeci'deki otellerden birinde misafir bulunan Ali adında biri, evvelki gece eğlenmek üzere Beyoğluna çıkmış, evvelce tanıdığı Vasu ve Makrina isimindeki kadınları da beraberine alarak bir içki gazinoya girmiştir.

Gecenin geç saatlerine kadar devam eden bu içki âlemi esnasında Ali adamakıllı sarhoş olmuş, yanındaki kadınlar da bu vaziyeti fırsat bilerek cebindeki 140 lira parasını çalmışlardır.

Bir müddet sonra kendisine gelebilen Ali, kadınlarla cüzdanının yerinde olmadığını görmüş, zabıtaya müracaat etmiştir. Bu suretle hâdiseden haberdar olan zabıta taşralı zatın 140 lirasını aşırın bu kadınları yakalamıştır.

Bir motörde 40 balye pamuk yandı

Rize'li Hasan kaptanın idaresindeki 300 tonluk Arslan motörü, bu sabah 137 balye pamuk yükü ile Fındıklı önlerinden geçerken motörde yangın çıkmış, 40 balye pamuk yanmıştır.

Sabahtan Sabaha:

Bir bahçe gezintisi hatıra neler getiriyor?

Burhan Cahid

Dün acı, sürekli bir kış geçiren bahçemde bir gezinti yaptım. Fena birpalanmıştı.

Yarım asırlık bir manolyanın kocaman dallarından biri yere serilmiş, ondan daha yaşlı erguvanun kolu kanadı kırılmıştı. Bin işkele uzaklardan getirilmiş güllerden birkaçı donmuş, aşlar kaybolmuş, arsız akasyalar bile karayel önünde secde etmekten diplerinde o, yuklar açılmıştı.

Tarhlardaki kalın çimento sıvalar, altındaki tuğlaların donup patlamasından yerlere dökülmüş, kırmızı toprak döşeli yollar kabarmış, altından çakıllar fırlamış.

En aşağı on beş yirmi günlük yeni bir çalışma ile çeki düzen verilecek. Fakat bu da ancak bozulmuş düzeltilebilir. Kıran, donan ve çürüyenleri yerine getirmeğe imkân mı var?

Bahçenin bu manzarası dünyanın bu, çünkü haline benziyor. Şu farkla ki baharın ilk günleri ne olsa ona eski nes'e, sını geri verecek. Fakat dünyanın kara mevsimi hâlâ devam ediyor. Ve bu kara mevsim nihayet bulsa da dünyanın eski haline dönmesi ne kadar güç ve ne kadar uzak! Medeniyet âlemi o kadar hurpalandı, insanlık o kadar felâkete uğradı ki tamiri yıllar değil, asırlar ister. Geçen harb bugünküne göre eski kabile, aşret gazveleri gibi kaldı. Halbuki o harbdan sonra yirmi yıl geçtiği halde dünya gene daha önceki hayatını bulamamıştı. Eskiler anlatırlardı:

— Cebine banka çekini koy, diyar diyar gez.

Halbuki geçen harbdan sonra böyle lâkârdı edilmez olmuştu. Hususi misal, adeler, döviz meseleleri karşılık şartları, para farkları, vize harçları, gümrük kontrolleri velhasıl bin türlü iş'âç edile, usandırıcı kayıplar, şartlar sürüp gidiyordu.

Bir de bu harbin nihayetlendiği günü düşünün! Piyasalar boşalmış, fabrikalar durmuş, bankalar şaşmış, falan devletin parası sifıra inmmiş, falan milletlin san'atı iflâs etmiş. Yollar bozulmuş, yolcu vasıtaları eskimış, şehirler harabe, beye dönmüş, ahlak bozulmuş, manevî kıymetlerden eser kalmamış. Böyle bir dünyayı eski gözle görmek ne elmidir. Bu düşüncelerle bahçede doluşa doluşa yaz çiçeklerini barındırdığımız sere geldim. Camekânda amber, mîmoza, gül, kaşuk, okalıptos, karanfîl gibi çiçek ve ağaç cinsleri var. Hepsi terütaze, mîmoza ve güller çiçek içinde. İçeri gelen kafamda yer eden filiz şu oldu:

— Bu da Türkiyenin manzarası. Tanrı rahmetimize bozmasın. Harb mevsimi uzadıka mukavemetimiz artıyor ve böyle bir mevsime dayanmak için birbirimize tutunup çalışmamız gerek.

Burhan Cahid

Makas demirinin altında kalan işçi

Dün, Kerestecilerde bir işçinin ağır surette yaralanması neticesen bir kaza olmuştu.

Eyüble Keresteciler arasında işleyen 3164 numaralı otobüsü tamir etmekle meşgul olan işçilerden İbrahim, bu otobüsün üzerine düşen makas demirinin altında kalmış, ağır surette yaralanmıştır. Yaralı işçi, baygın bir halde Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

RADYO

CUMARTESİ, 4.4.1942

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif müzik (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8.30: Senfonik programı (Pl.), 13.30: Saat ayarı, 13.33: Radyo saz heyetinden saz eserleri, 13.45: Ajans haberleri, 14: Riyasetühmur bandosu, 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo çocuk klübü, 18.45: Ziraat takvimi, 18.55: Radyo dans orkestrasının Her Telden programı, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Serbest 10 dakika, 19.55 Fasil heyeti, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Sariholar ve türküler, 21: (Büyük Adamlar), 21.15: Dinleyici istekleri, 21.45: (Günün meseleleri), 22: Radyo salon orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri ve borsa.

İstanbul borsası

3/4/942 açılış - kapanış fiyatları

ÇEKLER		Açılış ve kapanış	
Londra	1 Sterlin	5.24	
New York	100 Dolar	130.70	
Cenevre	100 İsviçre Fr.	30.365	
Madrid	100 Peçeta	12.9375	
Stokholm	100 İsviç Kr.	31.16	
Esham ve Tahvilât			
Tahvilât üzerine muamele olmamıştır.			

İktisadi vatanperverlik

Vatanperverliğin yeni manası ve devletçilik

Yazan: Ahmed Hamdi Başar

İktisadi vatanperverlik mevzuu üzerinde sayın okuyucularım, la bu sütunlarda yaptığım hasbihallerde (1) insanın hem kendi menfaatini, hem de vatan ve bütünün menfaatini bir arada düşünmesi güç olduğundan bahsetmiştim. İdeal insan her ikisini birleştirebilen adamdır. Her tarih devrinde bu tip adam yaratılmak için uğraşmış, her rejim, her din bunun için çalışmıştır. Rejimler, bir takım ana prensiplere dayanır. Bunların doğduğu bir ahlak anlamı vardır. Her ahlakın gayesi de, cemiyette ferd ve bütünün münasebetlerini birbirleriyle ahenkli yapmaktan, insana kendi hareketlerinde başkalarını zarara sokmayacak yollar göstermekten ibarettir.

Biliyoruz ki Avrupalı milletler son yüz ellî sene içinde hürriyet ve serbestî nizamı yaşadılar. Bunun ismine liberalizm denir. Liberalizmin esaslarından biri her ferdin kendi menfaatine en uygun gördüğü işlerde serbestçe çalışması, hükümetlerin ve başkalarının bu işlere karışmamasıdır. Ben bir iş tutacak, bir ticaret yapacak, yahud bir fabrika işletecek olursam, bunları sırf bana maddî fayda veren iş diye düşünürüm. Bunlar vatana ve bütüne faydalı mıdır, değil midir, bunlarla hiç meşgul olmam. Kendi çıkarımı temin için yapacağım her harekette serbestim. Bu suretle liberalizm «Benci» bir ahlak temelinde dayanmıştır. Acaba liberaler hiç vatanperverliği kabul etmiyorlar mı? Böyle bir hüküm verilemez; çünkü ahlaki temeli olmayan hiçbir rejim ne doğabilir, ne de yaşyabilir. Onlara göre insanların böyle milliyetçi, yal-

nız kendi çıkarılarını düşünerek dünyası, milletler arasında da bu hareket etmeleri vatanperverlik duyularına aykırı olmayıp, bilakis bu hareketlerle vatan ve bütünün menfaatine de faydalıdır» prensibi liberalizmin temeli sayılır. Şu halde liberal prensiplere göre bir adam kendi çıkarına uygun bir işle meşgul olunken, aynı zamanda vatana ve millete de hizmet etmektedir. İktisadi vatanperverlik para kazanmaktan, bunun için durmadan ve her çareye baş vurarak çalışmaktan, her türlü mücadelelere, rekabetlere göğüs germekten ibarettir.

Liberal devir bugün tarihe karıştı. Onun bu iktisadi vatanperverlik düsturunu şimdi doğru mu değil mi diye inceleyebiliriz. Görüyoruz ki Avrupa milletleri bu prensip sayesinde çok zengin olmuşlar, fakat aynı zamanda fertlere menfaat getiren her işi vatana ve millete uygun diye görmekten de bu milletler çok zarar görmüşler; bu uğrunda insanlar ve milletler birbirlerini yemek, her işi ve her yüksek duyguyu para ile ölçmek biçimine sokarak, Benci ve dejenere bir insan tipinin yer yüzüne hâkim olmasına yol vermişlerdir. İnsanları yalnız şahsî menfaatleri için hareket sokan bu liberal görüş sonunda zengin ile fakiri, patronla işçiyi, sermayedarla prolateriyayı karşı karşıya getirmiştir. İnsanlar birbirine düşman sınıflara ayrılmış, kavga, hile ve madde âlemi bütün insanî fiyâhî kirleri ve yüksek ahlak temellerini altüst etmiştir. Bir millet içinde doğruluk, temizlik, vefa, fedakârlık gibi her türlü ince duyguları silip süpüren bu madde ve menfaat

Liberal devir yıkılıyor; yaptığı fenalıklardan dolayı yıkılıyor. Dünyaya her türlü ahlaki, bedii, dini ve fikri varlıklarını böyle yalnız menfaat ve para için hareket eden yenici hatasını acı acı çekiyor. Otuz yaşına yaklaşan bir buhran ve intikal devri içindeki harbler, buhranlar ve ihtilaller gibi cemiyetin kırıcı ve yıkıcı hareketleri bu görüşü tasfiye için yapıyor. Bugünkü büyük felâketlerden sonra eğer yeni ve rahat bir devreye kavuşmak istiyorsak, bunun başlıca yolu ferd, millet ve dünya ölçüsünde maddenin ve menfaatin berhad ettiği, hayranlaştırdığı eski, liberal ve makine insan yeteneklerini bir arada gören hakiki ve ahlaki insan yaratmaktır. Bu yaratılış liberal rejim yerine, yeni bir düzen, ve onun ana prensipleri ve ahlaki yerleşmekle mümkün olur. Şimdi içinde bulunduğumuz buhran ve intikal devirlerinde, liberal rejimin yerine her memlekette devletçi idareler kurulmaktadır. Devlet çiliğin henüz hiçbir memlekette ekinde tatbikatını yaratamamış olduğu günümüzü görüyoruz. Bir buhran devresi zaruri bir neticesi gibi görünen devletçilik bilakis liberal tarih hal-kasından sonra dünyanın yaşayacağı yeni cemiyet nizamıdır. Onun bugün kimseye sempatik gelmiyen bir lip süpüren bu madde ve menfaat

(1) Bu yazılar gazetemizin 13, 21 ve 28 Mart tarihli sayılarında çıktı.

(Devamı 4/2 de)

EDEBİYAT

İki şiir ve iki nesil

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Dün, lisanı ve hece veznini işliyen, şekle, kafiyeye kıymet veren, ferdi, maşerî her türlü duygularını garabete kaçmadan düzgün ve ahenkli bir dille ifade eden bir nesil vardı.

Bugün de bir nesil var: ekserisi hecenin muayyen kalıplarına sığamayan, serbest nazımla en basit ahenkten mahrum altalta sıralanmış kelime yığınlarını yer tutan, ferdi, maşerî her türlü duygularını bilhassa garabetle ifadeyi hünerverlik sayan bir gençlik zümresi...

Dünyâler arasında, zayıflar ve arasura beliren gösterişçiler, hakiki kıymetler arasında silinip gidiyordu. Bugünküler arasında ise hakiki kıymetler, ekseriyetin tamposuzluğu ve acayibliğile gösteriş merakı arasında farkedilemez hale geliyor. Genç şairlerin değerlileri için büyük bir talihsizlik teşkil eden bu vaziyet, daha ne kadar devam edecek? Ne zaman san'atin, bir hokkabaz kutusu gibi içinden binbir çeşid, birbirini tutmaz öteberi çıkan bir el çabukluğu marifet olmadığı hakikati, bu «yeniler», «surrealistler» ve hattâ «sür-natürel» tarafından anlaşılabilir? Geçen Büyük Harb sonunda bir aralık Avrupa edebiyatından da bir kasırga gibi geçen ve şimdi yalnız tebessümle karşılanan bütün o kübizm, dadaizm, fütürizme cereyanlarından bugün ortada ne kaldı? Saf ve öz şiir telâkkisi gene tahtına kurulmadı mı? O halde bizim bugünkü şiirimizdeki bu anarşi, bu his ve fikir perişanlığı nedir? İçlerinde bazan manalı bir şeyler söylemek isteyenler bile, Refik Halid'in son Pazar müsahabesinde şikâfet ettiği gibi, içtimai müeyyedelere, ahlak an'anelerine bir balta sallamak için mi şiir bahçesine uluorta atılacaklar? Böyle hareket etmiyenlerin bir kısmı da, bir takım te-

kerlemelerle hiç değilse zevkimize balta sallamıyorlar mı? Şüphesiz ki evvelkilerin cemiyete zararı var, ikincilerin de öz ve berrak san'ata... Neticede, hesap hanesi gene zararla kapanıyor. Amma o taraf için değil de, bu taraf içinmiş, ne çıkar? Mesele esasta... Ona bakın!

Benim en ziyade yandıığım, imzasımı hakikaten ince, hakikaten

san'atkârca şiirlerin altında görmeğe alışık olduğum bazı genç şairlerin de, gün gelip, aksak ve çarpık san'at görüşlerine saplanan bir takım arkadaşları gibi, şiir diye acayiblikler yazmağa kalkınlarıdır. Halbuki böyle değerlerin öyle değersiz gösterişlere hiç ihtiyacı yoktur. O halde, neden kendilerini bu tesirlere kaptırıyorlar?

(Devamı 4/1 de)

"Son Posta,,nın bulmacası: 18 - (9)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 — Bir Hündürlü (5), Uzak şarkta bir ada (4).
2 — Tavır, hareket (3), Yarım (6).
3 — Bir erkek ismi (5), Bir meyva (3).
4 — Bir hayvan (2). Habeşlerde bir ünvan (3), Kötü (3).
5 — Meşhur bir kanal (6).
6 — Komşu bir memleket (4), Yatmaktan emri hazır (3).
7 — Asker (2), Kadın değil (3).

8 — Londradaki meşhur Nazi Yazı (4).
9 — Bir renk (2), Muvafık, iyi tabi (3).
10 — İlgi (5), Nota (2).

Yukarıdan aşağı:

1 — Habeş kralı (6), Köy oteli (3).
2 — Sarfta bir istilah (4), Şenî fransızca (4).
3 — Tad, lezzet (3). Yurtcu bir hayvan (4).

4 — Uzak (4), Bir nevi kayık (3).
5 — Deniz (5), Bir renk (2).
6 — Aded (4), Nota (2).
7 — Pencereye takılır (3), Geçmiş (4).
8 — Dava vekili (6), Beraber (2).
9 — Pasaportlara yapılan (4), Sakat (4).
10 — Zaman (2), Beylik (3), Ecdadı (3).

«Son Posta» nun tarihi tefrihası: 63

PATRONA HALİL

Genç hoca Abdülğani efendiye görür görmez kapıyı iyice açıp geriye çekildi:

— Buyurun, buyurun.

Gani efendi kendinden evvel Patronayı içeriye soktu. Eli şamdanlı hafız beli palalı delikanlıyı görür görmez şen şen gülümsedi:

— Yoldaş ağa bizden midir?

— Beli oğlum, bizdendir. Efendi hazretleri nezdî şeriflerinde kömler var?

Hafız kapıyı yavaşça kapadı:

— Müderris Veli İbrahim efendi hazretleri, Abdullah hoca efendi hazretleri andadır. [Az duraladıktan sonra] Beytümalelikten mütekaid Veli Mustafa ağa dahi var.

— Ya, Zülâli Hasan efendi hazretleri?

Hafızın yüzü sapsarı kesildi. Çekingen çekingen etrafına bakındıktan sonra boğuk ve titrek bir sesle cevap verdi:

— Acaib, bilmez müsüz? Zülâli efendi bugün badelâsır «Florya»ya ib'ad olunmuş!

Gani efendi gözlerini açtı:

— Floryaya mı?

— Beli. Veziriazam İbrahim Paşa fenmanile.

İhtiyar adam Patrona Halil'in kolunu tuttu:

— Vezir anm için Üsküdar'dar. Âsitaneye geçmiş demek... diye başını salladı. Demek İbrahim Paşa en ziyade güzel karısını berbad ettiği sabık İstanbul kadısının intikamından korkuyordu. Abdülğani efendi elma yanaklı tüysüz molanın kulağına doğru eğildi:

— Ol varakayı İbrahim Paşa sarayı kahve çağına bıraktırmış mı idiniz?

Hafız gözlerini yarı kapadı:

— Bugün öğleden evvel.

— Demek paşa anı da gördü!

Yavaş yavaş merdivenleri çıkmağa başladılar.

Büyük ve geniş bir sofadaki sedirde üç ak sakallı hoca vardı. Yerde, küçük bir şilte üzerinde de pala bıyıklı ve beli silâhlıklı biri oturuyordu:

— Buyurun, buyurun efendi hazretleri.

Diye kalktılar, Abdülğani efen-

di hocalarla elleştikten sonra pala bıyıklı adama döndü:

— Deli Mustafa ağa mısız?

Pala bıyıklı cevap vermeden hocaların üçü birden:

— Deli Musatafa ağadır.

Dediler, Gani efendiye sedirde yer gösterdiler. Patrona Halil, alt başa, döşmeler üzerine diz çöktü.

Pala bıyıklı hafız gümüş bir tepsi içinde kahve getirdi. Ayasofya şeyhi Espirizade Ahmed efendi Patrona Halil'i dikkatli dikkatli süziyordu. Patronanın gözleri gözlerine ilişince gülümsedi:

— On yedinci «ortalı» değil müsüz oğlum?

— Beli efendi buba, on yedinin ortalusundanuz.

— Ya, buraya ne için geldiğini zi bilür müsüz?

Patrona Abdülğani efendiye baktı. Cevabı gözlüklü köse adam verdi:

— Beli efendi hazretleri. Bilür.

— Güzel. Bu ağa oğlumuz dahi «dairi mahremiyete» girdiler demek olur.

—!...

— Ya deli Mustafa ağa ile tanışıklıkları var mıdır?

— Yoktur.

Espirizade başını eğip sakalını tutamlayarak uzun uzun düşündükten sonra başını kaldırdı:

— Baka oğlum Halil ağa, [Deli Mustafayı gösterdi] işte size âkil ve müdebbir bir yoldaş. Bu «emri hayır» da inşallah değerli bir a-yaktaşımız olur. İmdi benim oğlum yarın gece Beyazıt hamamında intizar eyleyüp verilecek talimatı icraya hazır mısız?

Patrona ayağa kalktı:

— Kârı görülecek vezir İbrahim Paşadan gayrisi ise kusura bakman, biz anda yoğuz!

Dedi. Espirizade, Abdülğani efendiye bir göz işareti çakınca, Gani efendi hemen araya girdi:

— Baka Halil yanlış anlarsüz. Bunda ne vezirin ne gayrın hayyatı mevzuubahs değil. Anın gibi bir zalim cebbarın suikasd ile kanna girmek dahi savab ise de anı düşünmen. Bir vezirin gitmesi ile de bu âlem düzelmez. Bunda

bu devleti aliyeyi zalimler ve cebbarlar elinden külliye halâs eylemek var. Sen bu işe önyak olur isen indellah ve inderrasul makbul ve yarın ahiretin dahi mamur olur.

Patrona anıyamadı:

— Benim bubam, sizinle salt vezir üzerine söylemiş idik!

— Beli, doğru söylersüz. İbrahim Paşa üzerine söyleşilmiş idi. Lâkin maslahat küll halinde olup biri ötekinden ayrılamaz derecede girift bulunur. Zalim ve arz düşmanı, müsrif ve sefih yalnız o olmayup hempaları dahi vardır.

Müderris Deli İbrahim burada Gani efendinin sözünü kesti.

(Arkastı var)

Çocuk Esirgeme Kurumu 21 yaşında

Yurdun en önemli meselelerinden olan çocuk davasının inkişafı için uğraşan Çocuk Esirgeme Kurumu bu sene yirmi birinci senesini idrak etmiştir.

Kurum Genel Merkez bu yıl da 23 Nisan bayramı ve haftasının geçen senelerden daha geniş ve şimullü ve çocuk davasındaki çalışmalarla elde edilen sonuçları belirtecek şekilde katılmaları için şimdiden hazırlıklara başlamış ve bütün merkez ve şubelerine bir tamimle keyfiyeti bildirmiştir.

Ankarada da bayram ve haftasının önemli bir şekilde olmasına ve radyoda çocuğun sıhhi durumu, çok çocuklu aileler ve iyi bakımla artırılması, gurbüz yetişmelerinin temini, nüfusumuzun artımında çocuğun kıymet ve ehemmiyeti, çocuk ölümlerinin azaltılması gibi ilmi bahisleri en kıymetli, çocuk ilim alanlarımızın ağızlarından halkımıza dönlötmek ve ilgilerini arttırmak hususunda icabî tedbirleri aldığı gibi çocuklarımızın bu bayramı daha eğlenceli geçirmek için de daha zengin programlar tertib etmekte olduğu ve çocuk bahçesinde de çocuklara terbiyelerine yarar oyun ve eğlenceler hazırlanmakta bulunduğuna haber alınmıştır.

İnsanın en büyük esiri yavrusudur.

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi

SPOR

Mektebler kır koşusu birinciliği Pazar günü yapılacak

İstanbul mekteblerinin senelik kır koşusu şampiyonası 5 Nisan Pazar günü saat 10.30 da Mecidiyeköyünde yapılacaktır. 4000 metrelik bu yarışa on yedi mekteb iştirak edecektir. Her mekteb 10 kişilik takımla yarışa girecek, birden, yedinciye kadar derece alan atletlerden en az sayı alan ekip mektebler kır koşusu şampiyonluğunu kazanmış olacaktır.

Müsabakadan sonra Muallim mektebinde bir çay ziyafeti verilecektir.

Bu hafta yapılacak lig maçları
İst. Futbol Ajanlığından:

5/Nisan/942 Pazar günü yapılacak lig maçları

Fenerbahçe stadı: Saat 12 Unkapanı Alemdar, saat 14 Taksim Süleymaniye, saat 16 Vefa Fenerbahçe.

Şeref stadı: Saat 10 Anadolu Demirspor, saat 12 Hilâl İstiklâl, saat 14 Altıntuz Beyoğlu, saat 16 Beykoz Galatasaray.

Hakemlerin yeni kıyafetleri

Futbol federasyonu merkez hakem komitesi hakemlerin kıyafeti için yeni bir talimatname hazırlamış ve bunu bir tamim ile İstanbul mntakasına bildirmişir.

Yeni talimatnameye göre hakemlerin pantolon, ceket ve corabları siyah olacaktır.

Millî hakemlerin sağ tarafında ay ve yıldız, diğer hakemlerde ise sadece yıldız bulunacaktır. Bu karar mntaka merkezinde bütün hakemlere tebliğ edilmiştir.

Doğu Gençlik klübünün kongresi

Doğu Gençlik spor klübünün senelik fevkalâde kongresi klübün binası olan Yenişehir Mürmiran sokak No. 23 te 5/4/942 Pazar saat 10 da yapılacaktır. Azanın kongrede hazır bulunmaları rica olunmaktadır.

Son Postanın edebî tefrihası: 103

Küçük Hanımefendi

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

— Hayır, yanlış anlıyorsunuz, kendim için... Onun: «Ne büyük budalalık etmişim! Bu kız başka arından daha çirkin ve fena değil!» diyebilmesi için...

— Onun kalbinde bir nedamet, bir teessüf yaratmak istiyorsun. Bu, bir sevgi başlangıcı değil midir?

— Kat'iyen! Bu hissimi «kin» diye tarif etmek daha doğru olur. Onun yüzüne bakıp alay etmek, onu hayatımdan uzaklara fırlatıp atmak, velhasıl onun gururunu çigneyip geçmek, ne büyük saadet olurdu!

— Aman Yarabbi! Yeğenimin karısı ne yaman bir kızmış! Senden korktum Neriman!

— Yanlıyorsunuz, ben yaman bir kız değilim. Rahat etmek istiyorum. Ben onu aramıyorum, o da beni arayıp sormasın, daha doğrusu serbest bıraksın! Dünya çok büyüktür. Bir ucunda o, bir ucunda da ben yaşayabilirim.

— Meşhur bir atalar sözü var: Dağ dağa kavuşmaz, insan insana kavuşur.

— Ben bu hususta biraz müteassıbam; mukadderata inanıyorum. Ne yapsak gene Allahın takdiri yerini bulacaktır. Ben size kendi namimi hislerimi sövledim, insallah istikbal bu duygularımı tatmin eder ve beni aldatmaz. Başka ne diyeyim?

Kartaldan Haydarpaşaya giden trenin birinci mevki vagonlarından birinde bu hararetili mübahase cereyan ederken Yakacık'taki köşkte yalnız başına kalan Ömer de, senelerdenberi uzak kaldığı bu yerlerde derin bir yeis içinde dolayışyordu.

Annesini kaybetmekten gelen sonsuz keder ve matem ortasında, çocukluğunun mes'ud günlerini hatırlatan bu köşkte dolaşmak ona aynı zamanda büyük bir zevkte veriyordu. Bu, ızdırab ve acile karışık bir zevkti.

Bahçenin gölgeli yollarında do-

laşırken, muntazam ve bakımlı bağda gezerken, bir yandan çocukluğunun en mes'ud geçen senelerini hatırlıyor, bir yandan da annesinin ölümünün hayatında yaptığı kapanmaz boşluğu düşünüyordu.

Adımları onu bahçenin denize bakan bir köşesine götürmüştü. Burada, arkasını bir çam ağacına dayadı, kollarını kavuşturdu ve gözleri uzaklara dalarken annesini düşündü. Onu görmek, ellerine sarılarak ona: «Anne, bu vasiyetnamemi niçin yazdın? Niçin hayatımı yeniden altüst ettin?» diye sormak istiyordu.

Evet, dünyadaki annelerin en iyisi ve en müşfikisi olan o, neden oğluna vazifelerin en ağırını yüklemek lüzumunu hissetmişti? Niçin bu kadar zalimleşmişti? Bunca sene sürgünde kalmasının hakiki manasını niçin anlayamamıştı. Yahud böyle görünmüştü? Bütün olan biten şeylere rağmen, hâlâ o kadınla müşterek bir hayat yaşamağa onu nasıl mecbur edebiliyordu? Nasıl ve ne hakla?

— Anneciğim, anneciğim! Beni affet, son arzularını yerine getiremeyeceğim. O kadınla müşterek bir hayat tesis etmeğe umkân yoktur.

Güya sözlerini annesi işitmiş kendisini affetmiş gibi içi sükunetle doldu, hiçbir şey düşünmeden, dakikalarca, uzak denizi seyrettikten sonra ağır adımlarla köşke doğru yürümeğe başladı. Evin pencerelerinden taşan aydınlık içine ferah verdi. Burası kendi evi idi. Burada bütün tehlike ve üzüntülerden uzakta idi.

— İstikbali düşünmek ve üzülmek neye yarar? İş olacağına varacak. Şimdilik bir şey düşünmemeli!

Kendi kendisini teskin için bu sözleri söyliyerek merdiveni çıktı, annesinin odasının kapısını itti, ışığı yaktı.

(Arkastı var)

Monolog:

BEN AKILLIYIM

Ben çocuğum, ufağım, yaşım henüz beşe altı arası amma, akıllı çocuğum. Ayıp mı, insan kendi endi ne akıllı demez mi? Ne yapayım, ben diyorum işte. Hele siz beni dinleyin akıllı olduğumu tasdik edecek parmaklarınızı sıracaksınız. Sırası gelmişken söyleyeyim, parmaklarınızı fazla ısırmayın kanarsa tendir diyod bulamadım. Ne diyordum ha: Akıllı olduğumdan bahsediyordum. Hele hele sabredin anlatıyım. ağzınız hayretten açık kalır. Gene sırası düştü söyleyeceğim. Ağzınız hayretten açık kalacak diye sakın dinlememezlik etmeyin, zarar yok ben üşenmem, teker teker her birinizin ağzınızı kaparım.

Ben de lâf karıştırıyorum. Neden bahsedecektim. Buldum aklımdan... Ben para biriktirmek için çok güzel bir çare buldum. Dinleyin bakın siz de benim usulümü tatbik ederseniz az zamanda benim gibi çok paranız olur.

İlk hamlede iki lira biriktirmiştim. Bu iki lirayı biriktirmek bana tam iki aya mal olmuştu. İki ay anemim babamın verdikleri paradan ne çikolata aldım, ne şeker iki lira tamamlandı. Tamamlandı amma, iki lirayı dört lira yapabilmek için iki ay daha lâzımdı. Sekiz lira olması için dört ay daha, sekiz ay. Hele sabı gücü... Ben sabırsız adamım. Bu iş kolay olabilmeliydi. İşte, ze-kâmla, aklımla kolay para biriktirme usulünü keşfettim.

Biriktirdiğim iki lirayı cebime koydum. Sokağa çıktım. Bir oyuncakçıya gittim. Bir lirasile bir trampet, bir lirasile de bir boru aldım. Gülüyorsunuz. ne o; içinizden: — İki ayda biriktirilen iki lira da trampetle boruya gitti.

Dediğinizi hissediyorum. Hayır kazın ayağı öyle değil. Hele biraz sabredin şimdi anlarsınız.

Trampet boru elimde eve geldim. Başladım boruyu ötürüme, trampeti güm güm çalması... Evde kim varsa, babam, annem, halam, ağabeyim hepsini kulaklarını tıkadılar:

— Bu ne gürültüdür; çalma şunları..

Boynumu büktüm:

— Teessürümden ne yapacağımı şaşırdım, dedim. İki lirayı trampetle boruya verdim. Beş parasız kaldım. Şimdi ben trampet, boru çalmaz da ne yaparım?

Üfledim boruyu, vurdum trampete. Babam, annem, halam, ağabeyim, hepsi birbirine baktılar. Ni-hayet halam dayanamadı:

— Ben sana iki lirayı vereyim de artık bu gürültüyü kes dedi.

İki lirayı aldım. İki lirayı alır almaz da gene boruyu üflemeğe, trampeti gümbürtetmeğe başladım:

— Bu sefer ne oluyor?

Cevab verdim.

— Şimdi de sevincimden çalıyorum.

Bir türlü arkasını kesmiyordum. Nihayet annem bir çare bulmuştu:

— Bir lira da ben versem susar mısın?

— Susarım.

Bir lirayı da aldım. Ve gittim, odama yattım. Sabaha karşı uyan-

Yeni bilmecemiz

Dört harfliyim:
Baştan iki harfimin dellikleri var.
Baştan üç harfimin eskiden uşakları, köleleri vardı. Fakat şimdi ne uşakları kaldı, ne köleleri, ne de kendisi.

Dört harfimin birden dalları vardır.

İki harfimin ne, üç harfimin ne, dört harfimin nedir? Biliniz. Bilerseniz «Bilmeceler» kısmını gazetedeki besin, bize gönderin. Doğru bilenlerden birinciye yağlı boya Atatürk tablosunun büyük kopyası, ikinciyeye bir kutu mürekkep kalemi ucu, üçüncüye büyük ve heyecanlı bir macera romanı, dördüncüye 35 kişiye muhtelif hediyeler verilecektir.

dım, günlerden de Pazardı. Babam Pazarıları biraz geç kalkar. Odasının kapısına gittim. Haydi boru, haydi trampet. Boruyu da şöyle üflüyordum. Makamı aynen «Bir lira, bir lira, bir lira» içinden babamın sesi geldi:

— Sabah sabah bu ne gürültü.

Ben gene «Bir lira, bir lira, bir lira» ahengile devam ettim. Babam kapıyı açtı:

— Ne oluyor?

— Hiç babacığım, uyanacağın saatte sana tatlı tatlı çalgı dinletmek istedim.

— Sen susar mısın?

— Susarım babacığım amma, şey...

— Ne şey.

— Hani bir lira verirsen.

— Al lirayı defol.

Bir lira daha... Dört lira olmuştu. O günden sonra da gene bu tarzda boru çalmamak, trampet takırdatmamak mukabili birçok para elde ettim.

Akıllı olduğuma şimdi hepimiz inandınız ya.

HOKKABAZLIK

Kâğıd parçaları suya karışmıyor

Ağzıları aynı kudurda iki bardak alacakmışız. Bardağın birine su dolduracakmışız. Ötekine de kâğıd parçaları, kâğıd parçaları doldurduğunuz bardağın ağzına bir kâğıd kapayıp bardağı ters çevireceksiniz ve ağzı tam diğerinin ağzına gelmek üzere kâğıdı kaldırmadan su dolu bardağın üzerine koyacaksınız. Kâğıd olduğu için tabii bardaktaki ufak kâğıd parçaları suya karışmaz.

Sizi seyredenlere:
— Şimdi diyeceksiniz, bardakları ters çevireceğim, hattâ kâğıdı da çekeceğim, bu sefer de su olduğu gibi kalacak, kâğıd parçaları dolu olan bardağa dökülmeyecek.

Kâğıdı çekeceksiniz. Bardakları çevireceksiniz ve dediğiniz gibi olacak, su içinde kâğıd parçaları bulunan bardağa dökülmeyecek.

Bu nasıl olur:
Tabii bir hilesi var, Şimdi hilesini size öğreteyim. Bardakların ağzına göre ev-

velden bir mika hazırlarsınız. Bu mikayı kâğıdı koyarken kâğıdın altında tu-tup tastamam su dolu bardağın ağzını kapayacak şekilde koyarsınız. Kâğıdı, mikayı oynatılmıyacak şekilde usulca çekmeniz lazımdır. Mika bardağın ağzından pek az büyük olsa da zarı çok seffaf olduğu için farkedilmez, ve su akmak tehlikesi tamamiyle bertaraf edilmiş olur.

Suyun niçin, kâğıd parçaları dolu bardağa dökülmediğini şimdi anlarsınız değil mi, iki bardak arasındaki toparlak mikalar da suyu tutuyor.

Yazık ki borumu, trampetimi bir kâğıdta getirmemişim. Şimdi çalması başlar, susmam için vereceklerinizle biriktirdiğim paraları birkaç kat daha arttırdım. Amma işte yazık

Edebiyat: iki şiir ve iki nesil

(Baş tarafı 3/1 de)

Size burada dünkü ve bugünkü nesilden nümune olarak iki şiir göstereceğim. Bu şiirlerin ikisinin de mevzuu birdir. Fakat dünkünün gerek ifade, gerek his itibarıyla güzelliği ve zenginliği yanında, bugünküün biçareliğini derhal kay-rayacaksınız. Ne yazık ki, bu hazin nümuneyi yazan genç, hiç te böyle mısralar altına imasını atacak bir şahsiyet te değildi. İşte bilhassa gücüne giden de bu...

Önce dünkü nesilden Bayan Şükûfe Nihal'in şiirini iktibas ediyorum:

Mezat

Ahucular beğenip sevinçle ayıruken
Gidenin bıraktığı hayatın artığını,
Her şeyin üzerinden sezerim, diken
diken,
Arda kalan gözlerin hasretle baktı-
ğını.

Belki bir genç kızdır ki şu yatağın
sahibi,
Can vermiştir şu mavi ipek örtü al-
tında:
Şu kadife sedirde hâlâ yatıyor gibi
Bir genç kadın, bir ümid arar sönen
bahtında.

Boy boy duran aynalar gelenlere ya,
bancı,
Onlarda gidenlerin mahrem hayalini
vardır;
Tâ derinliklerinde gülüyor acı acı
Bir yüz ki dündükleri bükük bir halli
vardır.

Geçen bilmecemizde kazananlar

Geçen bilmecemizde kazananların isimleri Pazartesi günü çıkacak sayımızda ilân edilecektir. Hediye kazananlardan İstanbulda bulunanlar, hediyelerini Pazartesi ve Perşembe günleri idarehanemizden alabilirler. Tasrada bulunanların hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

akıl edememişim. Her zaman da ben akıllı olacak değilim ya. Senenin üç yüz altmış beş gününde yalnız bugün akıllı hareket etmeyi beceremedim. ★★

Başka bir el uzanır el dokunan her yerden;
Kıpacaktır sanırım, o benimdir, di-yerek!
Mezad bitmiştir artık, dağılıyor içe-den
Yeni bir şeye sahib gözler gülümsi-yerek...

Şükûfe Nihal

Şimdi bir de «yeni» yi okuyalım:

Tereke

Ben ölürsem ölürüm, bir şey değil,
Ne olursa garib eşyama olur.
Bir hayır sahibi çıkar mı dersin,
Mektublarımı iade edecek?
Ya kitaplarım, ya şiir defterim?
Yanarım bakıl eline düşerse!
Kim bilir bu döşekte kimler yatar?
Hangi rüyaları örter bu yorgan?
El sırtında böyle zarif duramaz,
İsmarlamadır eibsem, pardesüm;
Her ayağa göre değil kunduram;
Bu kıraat ben bağladıkça güzeldir;
Bu şapkayı kimse böyle giyemez.

Cahid Sıtkı Tarancı

Şükûfe Nihal'in şiirindeki hususiyet ve zarafet nerede, Cahid Sıtkı'nın şiirindeki garabet bile sayılamayacak olan beylik lâkârdılar nerede?

«Mezat» ta lisan, vezin, kafiye ve bilhassa ahenk bir küldür. Bütün şiiri bir beste gibi bir nefeste okuyorsunuz. Sonra hislerin inceliği, hayallerin canlılığı, bu güzel eserin ayrıca değerini artırıyor. Halbuki diğer şiirde, bir realist romancının bir sayfasından kırılmış gibi çığır levha var. Hüseyin Rahminin Edirnekapı mezarlığı tasvirlerinden bir parça okuyor gibiyiz. Fakat o romandır, bu ise şiir olmak iddiasında?

«Mezat» ta:

Başka bir el uzanır el dokunan her yerden;
Kıpacaktır sanırım, o benimdir, di-yerek!

Beytindeki emsalsiz şiire ve hüznü mukabil, öteki manzumede kunduralarından, elbiselerinden bahseden ölümlü hasbihali... Aradaki fark, bir kelimedeki uçurumdur.

Bilmem, iki şiir arasındaki baş döndürücü farkı izah edebildim mi? İşte dünkü ve bugünkü şiiri-miz.... Halid Fahri Ozansoy

Memleket Haberleri

Sivas çevresinde zirai seferberlik faaliyeti

Çiftçiye 31 bin lira tevzi ediliyor

Sivas (Hususi) — Şehrimiz Ziraat Odası her on beş günde bir muntazamen toplanmakta vilâyetin zirai kalkınması işleri üzerinde esaslı kararlar vermektedir. Son toplantısında da mevsim ziraii üzerindeki kararlar programa alınmış Kızılkum vadisi ile diğer sahalardaki tarlaların su baskınından kurtulmaları için su bendlerinin tanzim edilmesi ve Tokat İnekhanesinden gelecek damızlık boğaların yer ve bakımları üzerinde lüzumlu kararlar verilmiştir.

Çiftçiye para tevzi ediliyor

Vilâyetimiz çiftçilerine dağıtılmak üzere patates tohumu bedeli olarak tesbit edilen 31.920 Mrahik tahsisat Ziraat Bankasına gelmiştir. Ziraat Müdürlüğünde Valimiz Akif İyidoğanın başkanlığında toplanan

Tokat bölge spor öğretmenliği

Tokat (Hususi) — İzzettin Çağparın beş günden beri den terbiyesi umum müdürlüğü nezdinde yaptığı şahsi teşebbüs neticesi olarak Samsun ve İçel gibi sporun oldukça tekâmül etmiş bölgelerinde yıllarca spor öğretmeni olarak görev yapan Muhsin Güneçit bu defa bölgemiz spor öğretmenliğine tayin edilmiş ve görevine başlamıştır.

komisyon bu tahsisatın tevzi listelerini yapmış ve bu hususta kazalarımıza da icab eden talimatın verilmesi karar altına alınmıştır.

Hükümetimizin bu yardımlarından çiftçi çok memnundur.

Divriç maden sahası teslim edildi

Divriç Etibank demir madenleri işletmesine aid imtiyaz sahasını mezkûr işletmeye teslim etmek üzere geçen hafta içinde, Divriç'e gitmiş olan şehrimiz ticaret ve sanayi odası başkâtibi Vefik Gültaş İktisad Vekâletince tasdik edilen İsmâkiye göre bu sahanın teslim muamelelerini ikmal etmiş ve şehrimize dönmüştür.

İplik tevziatı

Vilâyetimizin Mart ayı için ayrılan 360 paket iplik şehrimize gelmiş, tevziata hemen başlanmıştır.

Gelibolu mekteplerinde ekim faaliyeti

Gelibolu (Hususi) — Okulların ellerindeki imkân ve vasıtalarla ekim seferberliğine iştiraki lüzumlu olması hasebile merkez okulları şimdiden ekime başlamış bulunmak tadır. Beş sınıflı okullardan Cumhuriyet ve Namık Kemal okulları düz mezarlığa ekim sahası olarak seçtikleri gibi, Gazi, Hâkimiyeti Milliye okulları, orta okul kendi bahçelerinde muayyen bir yer ekim işine ayırmış bulunmaktadırlar. Ekim için müsaid yerleri olan okullar şimdiden fasulye, nohud, mısır, soğan, ekimine başlamışlardır. Mukatazi kazma, kürek, bel, çapa iş bitince verilme üzere talebe tarafından evlerinden getirildiği gibi, toprağın sürülme işi de okul kooperatifleri tarafından yaptırılmıştır.

Eski sevdüğüne: "Gel beni kaçırlar", diye haber gönderen taze gelin

Kızı kaçıran delikanlı: «Bana haber gönderdi, ben de kaçırdım!» diyor

İzmir (Hususi) — Geçenlerde Tire kazasının Gökçen nahiyesine bağlı Kızıtepe köyünde bir yeni gelinin düğün evinden kaçtığını telefon haberleri olarak bildirmiştim. Hâdiseye aid mütemmim malumatı bildiriyorum:

Ayşe adındaki bu 16 yaşındaki genç kız düğünün en neşeli safhasında ortadan kaybolunca düğün evini bir telaştır almış, köyde gelinin kaybolduğu, kaçtığı kaçırıldığı rivayetleri dolaşırken Ayşe Aşişin evvelce kendisiyle bir gönül macerası geçirdiği söylenen Ahmed Özkan adında bir delikanlı tarafından kızı kaçırıldığı anlaşılmıştır. Ertesi gün her ikisi de yakalanmıştır.

Ahmed Özkan verdiği ifadeye sunları söylemiştir:

«— Bu işte benim kabahatim yoktur. Köye yeni gelmiştim. Ayşe bana: «Ben seninle evlenmek istiyorum, gel beni kaçırlar» diye haber gönderdi.. Ben de kaçırdım...»

Somada pehlivan güreşleri

Somada (Hususi) — Çocuk okutma kurumu menfaatine 12 Nisanda burada pehlivan güreşleri tertib edilmiştir. Güreşlere Türkiyenin tanınmış bütün pehlivanları davet edilmişlerdir. İkraniye ler şunlardır:

Başa 100, başaltına 40, ortaya 20, desteye 10, mükâfat 10 lira.

Bigada kuzu etleri bir liraya

Biga, (Hususi) — Burada yeni kuzular kesilmeğe ve kiloslu bir liraya satılmaya başlamıştır. Geçen hafta yüz kadar kuzu kesilmiş, bunun yarısından fazlası Çanakkaleye gönderilmiştir.

İktisadî vatanperverlik

(Baş tarafı 3/1 de)

durumu varsa, bunun sebebini devletçilik inkılâbına dünya ölçüsünde yeni bir iman esası olarak başlanmamış olmakta aramak lâzımgelir. Devletçilik ancak «İktisadî vatanperverlik» esaslarını yeni bir ahlak, yeni bir an'ane halinde ortaya koymasından, buna herkesin, her milletin seve seve ve vicdanlarından gelen bir inanla katılmasından sonra muvaffak olabilir. Eski menfaat ve madde dünyasının ahlâkile, imanı devlet başına geçenler veya devlet idare edenler bir dünya rejimine esas olacak devletçilik inkılâbı alâkadar olamazlar; birçok memlekette bu gibi insanlar ve sınıflar henüz iş başında olduklarından dolayı devlet makinesi iyi işlemiyorsa, bunu dünyanın ilerisi için bugünkü harb kadar tehlikeli görmemek kabil değildir.

Liberal devirden sonra dünyanın varacağı veya varması için çalışmamız lâzımgelen yeni merhale «Devletçilik» tir. Liberal rejim kendi ahlâkında bütün ve millet menfaati için çalışmaya lüzum göstermeden; ferdi kendi menfaati için hareket eder hale koymayı kâfi görmüştü. Devletçi rejimlerde ise insanlar böyle kendi kendilerine hareket serbest bırakılarak, bunların yekûnundan millet ve bütün çıkarları temin edilmesi beklenemez. Hangi işlerimizin, hangi faaliyetlerimizin vatan menfaatlerine uygun, hangilerinin aykırı olduğunu artık biz değil, fakat bizim üstümüzde devlet tayin edecektir. Devlet, bütünün ve onun içinde benim menfaatimi herkesten iyi, herkesten toplu olarak görür ve bilir. Devletçi bir rejimde ahlâk temeli, devletin en iyi ve en toplu bildiğine, gördüğüne inanmak, ancak onun çizdiği hadler içinde insanın kendi faaliyetine aktif vermekle kazanacağına iman etmektir. Onun için de yeni anlamile İktisadî vatanperverlik devletçilikten başka bir şey değildir.

İnsanlar devlete inandıkları ve İktisadî vatanperverliği bu inana bağladıkları zaman ferd, millet ve dünya ölçüsünde yeni ve mes'ud bir refah devresine gireceklerdir.

«Son Posta» nın spor tefrihası: 21

Kara Ahmed

Bir türlü neticelenemeyen güreş

Çünkü Durmuş ta hasmını yarım saatlik bir güreş neticesinde ortadan çıkarmış oluyordu.

İsmail ağa, söylendi:
— Ulan! Durmuş, götürüyor hasmını...

Kara Ahmed de:

— Gidiyor...

Demeğe kalmadan herifin sırtı yere vurdu. Hem de ayakta ve kalbî kalıbına. Durmuş, geniş bir nefes almıştı. Çünkü Çingene daha hâlâ meydanda boğuşuyordu. Durmuş Kara Ahmed, hiç kale almıyordu. Ona bir hasım nazarile bile bakmıyordu. Asıl düşmanı ve pehlivan saydığı Serezli Çingene idi.

Çingene, Durmuşun da hasmını meydana çıkardığını görünce üzülürdü. Başına gelecekleri sezdi. Eğer hasmını yenmekte gecikirse yorgun halile ne Durmuşa ve ne de Kara Ahmede karşı koyamayacaktı. Binaenaleyh, Çingene hasmını bir an evvel mağlûb etmeli idi.

Durmuş, hasmını yendikten sonra hemşerilerinin yanına gitti. Memnundu. Hemşerileri onu tebrik etmişti. Ağalardan biri Durmuşa:

— Gözüm aydın Durmuş!

Devince o:

— Eyvallah ederim ağam! Fakat daha iş bitmedi ki!

— Olsun. Ucuz kurtuldun meydana...

— Övle...

— Görüyor musun Çingeneyi bir türlü hasmını meydana çıkaramıyor?

— Çıkarmasın kerata!

— Ne kadar uzarsa o kadar yorgun düşer... Sana leşi kalır Çingenenin!

Fakat bu inan için de devletin her şeyden üstün ve mükemmel şekilde organize edilmesi, onun madde ve menfaat dünyasının yetiştirdiği ve devlet arasına soktuğu insanlar ve kifayetsizler elinde olmadığına inanılması lâzımgelir.

— Tepeleye tepeleye yeneceğim onu...

— Fakat o, Kara Ahmed denen delikanlı da çabuk yendi hasmını.

— Ya!...

— Dikkat ettin mi o, delikanlının güreşine?.

— O kadar bakamadım. Hasımınla uğraşıyordum. Nasıl güreşiyor?

— Çok güzel güreşiyor.

— Ağam, bunlar yeni çocuklardır, ne de olsa acemidirler?.

— Yoo... Aldanıyorsun? Çok ustata güreşiyor. Korkarım Çingeneyi aratmasın sana!

— Amma yaptın ağam!

— Oğlum, biz bu meydana vakitle hizmet etmiş ve elli senedir de bu meydanın seyircisiyiz. Ben, ne diyorsam ona, bak sen!

—

— Bu, Kara Ahmed, denilen delikanlı Çingeneden daha pehlivan...

— El. Heptendir pehlivan öyle ise...

— El. Böyle...

—

— İşte hemşerilerine sor. Onlar da gördüler ve seyrettiler güreşi.

Dedi.

Fakat Durmuş hiçbir vakit tereddüde düşmüyordu. Ağanın görüşleri doğru idi. Durmuş biraz tereddüden sonra hemşerilerinden birine sordu:

— Öyle mi? Ağanın dediği gibi mi?

— Öyle Durmuş. Biz, Kara Ahmed pehlivan bulduk. Bu, çocuğun tutuşları yerinde.. ve, sonra yenici bir pehlivan. Bu sebeble Ahmed, sana düşerse dikkat et... Kaptırma kendini...

— Ne yapalım! Kısmet ne iş o, olur..

— Çaprazları çok sıkı.. ve, çetin!

Dedi.

A. H. B.

(Arkası var)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Bulgar Kralı Almanyadan Sofyaya döndü

Londra Bulgarların yakında askere alınacaklarını bildiriyor

Ankara 3 (Radyo gazetesi) — Bulgar kralının Sofyaya döndüğü haber verilmektedir.

Londra radyosu, Bulgarların yakında askere alınacaklarını bildirmektedir. Diğer taraftan Alman kaynakları ise, Bulgarlara hitab ederek, Alman işgal altında bulunan Rusların bile Sovyetlere karşı harbetmeye karar verdiklerini bildirmektedirler.

Almanların, bu haberi vermekteki maksadları Bulgar halkını Sovyetlere karşı harbe girişmeye ikna etmektir. Yani, Ruslar kendi hükümetlerine karşı haraketten sonra Bulgarlar için bir kâsm.

Kız talebinin kıyafetleri

Ankara 3 (Radyo gazetesi) — Maarif Vekilliği, kız teknik öğretim okullarında talebinin belhah kumaşlardan alınarak giyilecek yapılabilecek otul önlüğü ve kasketten başka bir örnek elbise yaptırmağa mecbur edilmemelerini ve okul idarelerinin talebini mevcudta idareye tevcih etmele, dini maarif müdürlüklerine bildirilmiştir.

Diğer taraftan, Maarif Vekilliği yurtdışı birçok yerlerinde dokunan, fakat bazı sebeplerle dokunmuş muhtemelen da pek bilinmeyen el dokumalarının, kâğıtlarımız arasında daha geniş bir ölçüde tanınmasını ve çoğaltılmasını temin de maksadıyla, bunların kız enstitülerine nakşın kız san'at okullarında, ameli derslerin temin ve tatbikinde, her zamankinden daha çok kullandırılmasına karar vermiş ve bu gibi dokumaların hangi temin ve ne gibi tatbikatta kullanılabileceğini incelemeye başlamıştır.

Tasarruf bonoları

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ye - Romanya ticaret ve tediyen anlaşmalarına bir ay uzatılması hakkında Romanya hükümeti ile teati edilen notaların tasvibine dair kanun lâyhalarına birinci müzakere yapılmıştır.

Tasarruf bonoları ihracına dair kanunlara bankalar kanununa birer madde eklenmesine aid olan kanun lâyhaları kabul edilmiştir. Türk inkılab tarihi enstitüsü ile bonolara aid kanun müzakeresi esnasında Maarif ve Maliye Vekilleri beyanatta bulunmuşlardır.

Kabul edilen kanunlar

Kabul edilen kanun lâyhaları şunlardır: «26/1941 tarihli ve 4.058 sayılı kanunun birinci maddesiyle tasarruf bonosu ihracı için 25 milyon lira olarak kabul ve 22/9/1941 tarihli ve 4.121 numaralı kanunla 50 milyon liraya iblağ edilmiş olan had, 75 milyon liraya çıkarılmıştır.»

«1/6/1936 tarih ve 2.999 sayılı kanunun 26 nci maddesinde yazılı yüzde on bes nisbeti yüzde yirmiyeye yükseltilmiştir. Meclis Pazartesi günü toplanacaktır.»

Mısır basınının Türkiye hakkında yazıları

(Baştarafı 1 inci sayfada)

tesisi şunları yazıyor: Türkiye, demokrat hükümetle münasebetlerini her gün daha fazla kuvvetlendirmektedir. Türkiye, Vaşingtondaki büyük elçiliği nezdinde vazife görmek üzere bir orta elçi de tayin etmektedir. Orta elçi Alhanın ödevi, Türkiye ile Ang Saksonların arasındaki münasebetleri kuvvetlendirmektir.

Kahrede Alhanın yerini tutacak olan zat Yakınsak çok iyi tanıyan bir dış siyaset uzmanıdır.

Londra ve Kâbil mümessilleri ne de samimî olarak Türk diplomatları arasında yapılan değişiklikler, Türkiye'nin Yakınsakta toplanan beyenatı mesalelere yürürlükte bulunan muahede esasları üzerinden hakikaten iştirak etmek niyetini gösteriyor.

Tokyo'ya göre Japon - Sovyet münasebetleri iyiliğe doğru gidiyor

Tokyo, 3 (A.A.) — Asahi gazetesi, Kuzbisefdeki muhabirinden aldığı uzun bir telgrafi neşretmektedir.

Muhabir bilhassa şöyle diyor: Moskovanın Japonya'ya karşı hareket tarzı az bir zamandanberi hissedilir derecede bir iyiliğe doğru gidiyor. Pasifik muharebesinin başlangıcında bilhassa 12 Ekim tarihli Pravda gazetesinde aktarılan Sovyetlerin resmi hareket tarzı sarahaten düşmanca idi. Japonya Almanyanın bir aleti ve onun muvaffakiyetleri geçici gibi gösterilmekte idi. Sovyet matbuatı Singapur düşünceye kadar aynı tonu muhafaza etmiştir. Bundan sonra birdenbire bir sükûnet devresi başlamıştır.

Sovyetler Birliğiyle Birleşik Amerika ve İngiltere arasındaki sıkı iş birliğine gelince Kuzbisefde yapılan müşahedeler faaliyetinde böyle bir şeyin mevcut olmadığını göstermektedir.

İran Kürdleri arasında çıkan isyan bastırıldı

Ankara 3 (Radyo gazetesi) — Tahran radyosuna göre İran Kürdleri arasında çıkan isyan, fakat hükümet kuvvetleri bu isyanı bastırmağa muvaffak olmuşlardır.

Askerlerden çoğu tenkil edilmiştir. Askerlerin elbisesi Ali Kaşide teslim olmaları takdirat yapılmıştır.

Tahran radyosu, isyan meselesi hakkında ayrıca bir tebliğ de neşredileceğini bildirmiştir.

İngilizler Birmanya'da geri çekildiler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Japonların Akyab'da karaya çıkışlarına dair Çungking'den verilen haberler aslısıdır. Bu bölgede hiçbir Japon ihraç hareketi olmamıştır.

Yeni Delhi 3 (A.A.) — Burada askerî sözcü, Akyab'ın her yerde bugünkü Cuma günü öğleye kadar doğrudan doğruya tehdit de maruz bulunmadığını söylemiştir.

Sözcü, umumî karargâhın bugünkü Cuma günü sabahı Akyab ile doğrudan doğruya temasta olup hiç bir tarafta Japonların mevcudiyetine dair en küçük eser bulunmadığı hakkında Akyab'daki resmi makamlardan malûmat aldığı ifade etmiştir. Sözcü, Hindilerin Akyab libmanından tahliyelerine devam ettiğini de beyan etmiştir.

İngilizler geri çekildiler

Bombay, 3 (A.A.) — İngiliz Birmanya tebliğinde şöyle denilmektedir:

Pröme cephesinde İngiliz hatları üzerine yapılan şiddetli tazyik dolayısıyla İngiliz kuvvetleri başlıca müdafaa hatlarına çekilmek üzere ileri mevzilerinden geri çekilmişlerdir.

Londra 3 (A.A.) — Japonların Birmanyanın Akyab limanını ele geçirmek suretiyle indirdikleri yeni seri darbe ile, muharebe, Hindistan kıyılarına 350 kilometre daha yaklaşmıştır.

Kalkittaya 550 kilometre mesafede bulunan Akyab'da Japon kıtalarının kalıya çıktığı haberi, Peremye günü Çungking'den gelmiştir. Sydney'den gelen haberler ise, büyük miktarda yeni bir Japon taarruzunun pek yakında yapılması ihtimalini bahis mevzuu ediyordu.

Singapur'da ve Cavada topyekûn 120 ilâ 150 bin kişilik sekiz tümene malik bulunan Japonlar, her hangi istikametle bir darbe indirmeye hazır gibi görünmektedirler. Yeni Gineden gelen bir habere göre, Avustralya müdafaa kuvvetleri şimal kalesi olan Port Moresby üzerine yakında bir Japon hücumu ihtimali vardır. Mütteliklerin mahalli hava kuvvetlerini ele geçirmiş olmasına rağmen, Japonların Salamaua ve Lae'ye külliyeli hava takviyeleri getirdiği bildirilmektedir.

Cripps'e tam bir serbestlik verildi

(Baştarafı 1 inci sayfada) de aynı zamanda birer toplantı yapılmış, Allahabaddaki basın toplantısında Müslüman cemiyeti başkanı Jimman şöyle demiştir:

Henüz Cripps teklifleri hakkında bir neticeye varmış değiliz. Delhiye dönüşünde kararımıza Crippse bildirmesi ümid ediyoruz.

Diğer taraftan General Waveli ile Hind birliği kongresi başkanı Azad arasında yapılacak dün bildirilen buluşma yarın akşam için tesbit edilmiştir. Cripps ile birlikte Nehru da bu toplantıya bulunacaktır.

Çan.Kay.Sek'in mektubu

Yeni Delhi 3 (A.A.) — Çan.Kay.Sek'in hususi bir mektubu Nehru'ya bir mektub yolladığı öğrenilmektedir.

Rusyada Alman mukabil taarruzu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Görünüşe göre, Rusların içinde kuvvetli müstahkem hatlar bulunmaktadır. Bununla beraber eğer Alman baskısı devam ederse, Rus hatlarının muhafaza edilmemesi ihtimali vardır. Bilhassa Rus istihkamlarının arızası az bir saha üzerinde kazılmış alelade siperlerden ibaret bulunduğu Orlova çevresi için bu ihtimal vardır. Fakat şimdiki Alman mukabil taarruzunun Rostova karşı yapılacak olan muhtemel bir hareket için misalî şartlar yaratılmaktan başka bir hedef gütmemesi ve Almanların Stalinin 80 kilometre doğusunda ve doğu cephesindeki Almanleri hareketinin son noktasında bulunan Krasni Luteh den öteye ileri harekete devam etmemeleri de mümkündür.

Diğer taraftan haber verildiğine göre, Tuganroğın şimalinde ve doğusunda kıta hareketleri vardır. Şehrin şimalinde, dokuz müstahkem mevziler Ruslar tarafından terk edilmiş gibi görünmektedir. Bunun sebebi, her halde bu mevzilerin cephe umumî hattına nazaran çok ileride bulunmasıdır. Cephenin sağ müntehası şimdi Tuganroğın doğu şimaline 8 kilo, metre mesafede bulunan Samhek mevkiine dayanmaktadır.

Sovyetlerin istinad noktaları zaptedildi

Berlin 3 (A.A.) — Alman radyosunun bildirdiğine göre, bir Alman zırhlı tüme, yine mensab unsurlar evvelki gün Orle'nin şimalinde taarruza geçerek düşman mevzilerinden almışlar ve Sovyetlerin 29 istinad noktasını zaptetmişlerdir.

Alman tebliği

Berlin 3 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Düşmanın yaptığı mahalli mahiyette şiddetli hücumlara rağmen umumiyetle itibarlı düşmanın taarruz faaliyetinde bir azalma müşahade edilebilir.

Almanların taarruz hareketi esasında, oldukça müthaz sayıda malzeme alınmıştır.

Konfesyona kıyası açıklandığında, savaş tayyareleri, büyük bir Sovyet benzin gemisi, şiddetle bombalarla yangın çıkarmıştır. Kerç sularında, oldukça büyük bir ticaret gemisi, bombalarla hasara uğramıştır.

Berlin 3 (A.A.) — Doğu cephesinin şimal kesiminde kitalarımız 2 Nisanda mühim Rus kuvvetlerini yenilgiye uğratmıştır. Aynı kesimdeki mayın tarlaları da temizlenerek, topraklardan 500 mayın çıkarılmıştır.

Mersin ve İskenderun limanları

Ankara 3 (Hususi) — İthalat ve ihracatımızın bugün süklet merkezlerini teşkil eden Mersin ve İskenderun limanlarında tahmil, tahliye işlerinin bugün hale getirilmesi için gerekli tedbirler alınmıştır.

Mart ve Şubat'ta batırılan müttefik harb gemileri

Berlin 3 (A.A.) — Resmi tebliğ: Şubat ve Mart aylarında Alman donanması, düşman işe gemilerine karşı yaptığı harekattan başka, İngiltere ve Birleşik devletlerin donanmalarına karşı da muvaffakiyetli hareketler yapmıştır. Bu iki ay içinde, Alman bahriyesi, aşağıdaki deniz birliklerini batırmıştır: Leander sınıfından bir kruvazör, 8 destroyer, 3 korvet, 4 torpido muhribi, 12 seri hücum bot ve topyeker, 5 sahil muhafaza gemisi, 3 denizaltı avcı gemisi. Alman hava kuvvetleri de iki topyeker ve üç refakat gemisi batırmıştır.

Japonya'nın Berlin elçisi Balkanlara geliyor

Budapeşte 3 (A.A.) — Japonya'nın Berlin büyük elçisi General Oşima'nın yakında Budapeşteye geleceği sanılıyor. Mumaleyle burada kısa bir ikametinden sonra cenub doğu Avrupanın diğer merkezlerinde seyahatine devam edecektir.

Dinlenecek olan âme şahidlerinin hüviyetleri

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Sihhat Vekâleti civarında Elek-Trik Şirketine aid 10 numaralı pavilyonda oturan Kâmil kızı ve Mitat Kuruner karısı Meharet Kuruner, Emniyet meydanında Ragıp Soy-sal apartmanında 1 numaralı dairede oturan doktor Server Kâmi kızı Binçön Tokgöz, Ortaayrancı bahçelerinde 79 numaralı evde oturan 1208 numaralı taksî şoförü Ömer oğlu Ahmed Fahri Uçar, Yenişehirde Yüksek caddesinde 43 numaralı evde oturan Hariciye Vekâleti motosikletçisi Ömer oğlu Adli Kanmaz, Toros oteli müstahdemlerinden Mehmed Ali oğlu Halid Ünsal, Toros oteli kapıcısı Rifat oğlu Ali Çelik, Kavaklıdere karakolu mürettebatından 498 numaralı polis memuru Hüseyin oğlu Kâzım Özdemir, İttisad Vekâleti seferberlik bürosunda memur emekli yüzbaşı Osman oğlu Maruf Konurkaya, Lozan apartmanında oturan Ahmed Receb kızı Gülizar, Çökçek, Yenişehirde Birlik berber dükkânında çalışan Müminioğlu Ahmed Kalın, Yenişehirde Anıt apartmanında oturan Jozef oğlu Romaneki Edvard, Yenişehirde Güneş berber salonu sahiblerinden Yunus oğlu İsmail Korkulu.

MARMARA da

Dans kıralı FREDASTER bütün dünyayı yerinden oynatan

CAZ FIRTINALARI

Ayrıca: İSA MİRANDA GEORGES BRENT'in bir his bediati

PIRLANTALI KADIN

Son günlere yetişiniz.

BUGÜN MELEK Sinemasında

Senin en nefis ve Şöhretli filminin 3 ÜNCÜ HAFTASI

ARJANTINA

RENKLİ... ZEVLİ... NEŞE... MUSIKI... ŞARKI... YENİ DANSLAR. Eğlenceyi bir mevzu... Senin en çok beğenilen filmi ilâve olarak renkli KOMEDİ: MÜZEDEKİ MAYMUNLAR

Bugün saat BİR'e kadar tenzilâtı matine

Bomba hâdisesinde ilk ipucunu zabta nasıl ele geçirdi?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

lerini ve hükümetini anlatacaklardır. Bu şahidler arasında isimleri geçen Elgün Tokgöz ile Gülizar Çökçek havanın güzelliğinden istifade ederek bir sabah gezintisine çıkan ve Ömer Tokatın kolunda taşıdığı madde infilâk ettiği anda buluram yaya kaldırımında Ömerin iki genç kızınızdır. Ahmed Fahri Uçar: O sabah yukarıdan arabası boş olarak geçire inerken kollarında üzeri örtülü ağızca bir eşya taşıyan ve belki de sıftah yaparım, ümidle Ömerin yanbaşı, da: «Araba lâzım mı?» diye otomobilini yavaşlatan şofördür.

Adli Kanmaz resmi evrakı sefaret hanelere dağıtmaya giden Hariciye Vekâletinin motosikleti bir müvezzildir. Adli infilâkî müteakib biraz ilerlemiş olduğu halde hemen hâdisse mahalline dönmüş, ekşelâns von Papenle refikasını sadmenin şiddetinden yere düşmüş görünce, onlarla alakadar olmuştur. yerden kalkmalarına yardım etmiş ve onları yakın olan sefarethane binasına kadar götürmüştür.

Ömer Tokatın indirdiği otel Toros otelinin kâlib, hademe ve kapıcısı ise Ömer Tokat Ankara'ya son gelişinde bu otele yerleşmiş bulunduğu için dinlenecektir. İsmail, Süleyman'ın yaptığı berber salonunun sahiblerinden biridir.

Edvard Romanski, Süleymanın Sovyet sefarethanesine Yugoslavyadan gelen valizindeki evrakı tevdi etmesi için gitmesinde delâlet eden Polonyalı olsa gerektir. Zira bu zat Süleymanın bir arabalık çalgısı Hakkı'nın berber salonunun bulunduğu Anıt apartmanının bir dairede oturmaktadır. Ve Süleyman kendisini traş ederken tanışmıştır. 13 âme şahidinden geriye kalanlar hâdisse hakkında bir münasebete malûmatlarına müraacaat edilen kimselerdir ki onların da mahkeme huzurunda dinlenmelerinde işin aydınlanması bakımından fayda görülmüştür.

Bu kısa hablerden sonra muhakemenin öntümündeki celselerinde tafsilâtı öğrenilecek olan hâdisenin muhtelif şahıslarına aid notaları kaydediyorum:

Hâdisse yeri

Tarih: 24 Şubat 1942. Gün: Salı. Saat: Ona birkaç saniye var. Sahne: Atatürk bulvarı Hâdisse yeri: İtalyan sefarethanesi karşısındaki yaya kaldırımı.

Seni apartmanında bahçesine yanındaki gül ve çiçek bahçesinin İttisad noktası önünde müthiş bir tarraha ile bir cisim patlıyor, bir duman tabakası yükseliyor, etrafa kıyma haline gelmiş insan eti ve insan kanı yağıyor. Kirilen camların şangırısı duyuluyor. Cevre bulunan evler ve apartmanlar sarşılıyor. Az zamanda duman zâli oluca manzara şudur:

Yerden kopmuş bir bacak, asfalt kaldrımına yayılmış kan, biraz ötede düşükleri yerden kalkmağa hazırlanan ne olduklarını şaşırması iki genç kız.

Seni apartmanında oturanlar telefonla alakalı makamlara haber veriyor, zaten haber vermeğe de lüzum yok, elvarkı polis noktaları bu müthiş görüntüyü duymuşlardır.

İki genç kızımıza yardım

Bulvarın bu sırada sefarethanelere mahsus plâka taşıyan birkaç araba geliyor. Şüpheli hâdisse mahallinde hiç bir durmak cesaretini göstermiyor. Çankaya istikametinden inen bir resmi arabası srtları ve bacakları kanlar içinde iki genç kız görünce hemen duruyor, arabada birleşik maresâlmiz Fevzi Çakmak var. Büyük asker ve büyük insan bu Türk yavrularını derhal arabasına alıyor, onlara şefkatle alâka gösteriyor, hüviyetlerini soruyor.

Birinin doktor Server Kâmil Tokgözün kızı olduğunu öğrenince şoförüne Hafızsahha Enstitüsüne gitmek emrini veriyor. Buradan doktoru alıyor ve ya-

ralı kız Nümüne hastanesine kadar götürmek nezaketini gösteriyor. Kızla muhtelif yerlerinden yarıyorlar. Üzerlerindeki mantolar parçalanmıştır. Sağları kan ve et lymelele örtülmüştür. Tedavi altına alınıyorlar.

Bulvarda vaziyet

Hâdisenin yukarı sırasında bulvardaki vaziyet şöyle tesbit olmuştur: Ekşelâns von Papen refikasile birlikte oturdukları eski Çeko-Slovakya sefaret hanesinden çıkışları, gelip istikametine yürümeye başlamışlardır. Yay kaldırımında ve karşılarında kendilerinin doğru ilerleyişini iki genç kız vardır. Bkızlar Emniyet meydanından Çankaya istikametine gitmektedirler. Aralarında 8 metre kadar bir mesafe vardır. Kızlardan da iki metre gerisinde yürüten bir adam: Ömer Tokat. Şu halde büyük elçiler Ömer arasında mesafe 10 metr kadardır.

Bir İskarpın

Zabta, adıyla sefathessaslar işe koyuyorlar. Ortada ayakta çökmiş altı kaucuk bir İskarpın, vücudundan kopmuş bir yarım bacak, tabanca parçaları, etraftaki ağaç dallarına tıkmış bir ebis preşi, elra saçılmış, bükülmüş bozul paralar, Tahkikata esas teşkil edecek yalnız bunlar.

İskarpın Ankara'da Hatay kundur mağazasından alınmış, ayakta çöken oduka güzel, ayak temli ve bakımı elbise parçası yeni bir kumaştan. Tabanca parçaları toplanıyor. Cıvardaki bahçeliğe fırlayan her şey bir araya getiriliyor, ağaçların üzerlerinde vücudunda kopmuş et parçaları takılı görülüyor. Burada bulunan bir vücud parçası, tehaline gelen adamın müslüman olmadığı zannını bile doktruyor.

İskarpının alındığı yer

Hatay kundura mağazası sahibi bunbir müddet evvel sattığı hatırlıyor, al mağa gelenler iki kişidir. Türkçeyle iyi konuşamayan iki kişi. Birinin ceneb olması ihtimali galib.

Seni apartmanındaki dairelerde müftakar, Bulvar tarafında olduğunda; kirilen camlardan içeriye kıyma ve kan yağmıştır. Her taraf perişan bir haldedir.

İnfilâk hâdisesi kızların aşkından cereyan ettiği için yaraları bacaklarını arıya kısımdadır.

Patlayan bomba mı, dinamit mi?

Patlayan nedir? Bomba mı. Müttehasıslara göre dinamit neviden çak maktaki bir madde. Ömer neden bunu kullanmadı? Üzerinde neden bir de tabanca taşıyordu? Bu suallerin en doğru cevaplarını verecek mütehassısların raporları, Abdürrahman ve şahidleri ifadelerle hakikatin ortaya çıkarılması na çalışılacaktır.

Abdürrahmanın kastedtiği nedir? Daba sonra arkadaşları Ömere «kancık lık» yapıldığından bahsedene Abdürrahman bu itham mahkeme huzurunda henüz desilmiş değildir.

Abdürrahmanın kastedtiği nedir? Bu da öğrenilecektir.

Daha sonra Ömer üzeri örtülü maddeyi nereden kollarına alarak bulvar çökürmüş. Her halde şehirdenki Toros tehaliden hâdisse yerine kadar böylece gelmiş değildir.

Perdeleri birer birer açılacaktır. Çarşamba ve müteakib günleri beklityellim

Kadıköy

HALE

Sinemasında

8 Nisan Çarşamba günü matine nelerden itibaren memleketimizde illere destan olan.

REBEKA

film gösterilecektir.

10 binlerce halk TÜRK ŞAHESERİNİ görmek üzere

MİLLÎ ALEMDAR

Sinemalarına akıyor.

Türk san'at dehasının son harikası

KISKANÇ

Baş Yaratıcısı: ERTUĞRUL MUHSİN GALİP - CAHİDE - SUAVİ TEDÜ

En büyük rekorları kırarak devam ediyor.

Mimarlar arasında açtığımız anket

(Baştarafı 1 inci sayfada) gazetelerde gördüğü üç proje perspektifi üzerinde beyan müteale ettiği kanaatini. Eğer görmüş olsaydı daha çok tenkid ve sözler söyleyeceğine eminim. Hiç şüphesiz ki projeleri tetkik ederken müsabıklara verilen programı da iyice kavramak ve bu şartlara uygunluk esas olmak üzere güzellik ve stil mevzu bahis olabilir.

Ben de meslektaşım gibi Türk milletinin bânisi ve her işte Türk'e kendi karakterini tebarüz ettirmiş ve daha doğrusu Türk'e kendisinin ve kendisine aid olan şeylerin kıymetini öğretmiş olan Atatürk için yapılacak anıtın mimari karakteri de anıtkabrinin bu irsâlede tekemmül etmiş ve kendi mimari üslubu olduğu fikir ve kanaatindeyim.

Sergi tetkik edilirse bu yüksek gaye için uğrasanların da mevcudiyeti göze çarpar. Fakat ne yazık ki bugünkü şartlar altında lazım olan resim kâğıdını dahi temin edemiyen Türk çocuğu fotoğrafı ve (programa muhalif olan) boya ve gölgelerle resimlerini büyük plânsız halinde süsleyerek jüri'nin dikkat nazârını kendi üzerine çekememiştir.

Maatsef şunu da tebarüz ettirmek isterim ki jüri çok kısa bir müddet kalmış ve projeleri ve bilhassa plân ve izah nameleri iyice tetkik edip programa uygunluğu esas olarak almamıştır.

Bununla beraber jüri raporu tetkik edilirse, bu sathî tetkike rağmen, Atatürk'e layık bir anıt için lazım gelen şeraiti haiz proje olmadığı açıkça anlaşılmaktadır.

Birçok projeler belki matlûba ve şeraiti daha çok uygun olduğu halde betonarme konstrüksiyon kabul edilmiş diye tetkike bile lüzum görülmeden refuze edilmiştir.

Acaba bu refuze edilen projeler betonarme ve kârgir olarak inşa edilemez mi? Kabul edilmiş olan projelerde betonarme hiç mi yoktur? Ben bunun tamamiyle aksî iddia ve kanaatindeyim.

Sözümde nihayet verirken, jüri müsabakalara ne esas üzerinde çalışmaları lazım geldiğini göstermiş, programın noksanlarını göstermiş ve Atatürk'e layık bir anıt bulamadığını tebarüz ettirmiş olduğunu tekrar etmek isterim.

Kanaatimce daha az müddetli ve daha vazih bir programla yeniden bir müsabaka açılması, muvakkat kabrinde bir müddet daha kalacak olan Atatürk ruhunu tazib etmeyecek; bilakis daha memnun edecek ve Türk milletini de sevindirecek ona layık bir eser meydana gelmesini temin edecektir.

Şeküre Niltunanın fikri

Mimarlar birliği tarafından çıkarılan Yapı mecmuasındaki mesleki tetkik yazılarla nazarı dikkati celbeden kadın mimarlarımızdan Şeküre Niltuna diyor ki:

— Gidip görmüş, yegân yegân tetkik etmiş olmama rağmen fiilen kaydedeyim ki anıt kabir projelerini millî bulmuyorum.

Bu eserlerin üzerinde uğraşmış, çalılışmıştır. Fakat gönül, daha canlı, daha millî bir proje görmek istiyor... Dış ve iç manzaralarını, ancak gazete sütunlarında görebildiğim bu eserler şüphesiz ayrı, ayrı birer emek ve sanat ifadesi ediyorlar.

Hem onları beğenmemek ve kötülemek de hiç bir zaman aklımdan geçmez. O halde anıt kabir projelerini neden canlı ve millî bulmuyorum?..

Bu soruların cevabını üstad Kruger'in eserinden alabiliriz. Meselâ bu eserdeki kemerler, insana kilise kemerleri hissini veriyor. Sonra kapının biçimi millî marimîze uygun görünüyör.

İşte bu tezadlardır ki, güzel bir fikri taşımış olmasına rağmen bu eser, küll halinde tetkik edilince millî ve bu

sebeple de nesilden nesile intikal edecek kadar layemut değildir.

Halbuki, Kruger müstesna bir sanat âbidesi olarak yükselttiği Hindenburg heykeliyle eşsiz bir sanatkar olduğunu isbat etmiştir.

Bu mukayeseyi yapmaktan maksadım şudur:

Her milletin evladı, kendi büyüğünü yabancıardan daha iyi temsil ve ifade eder.

Konkurda iyi bir derece alan Türk meslektaşımızın muvaffakiyeti de bu bakımdan olmuştur.

Bazı münevverlerimiz diğerleri gibi bu projeyi de taminkâr buluyorlar. Yapılan neşriyattan bunu anlıyoruz. Bu hususta münevver ve gayri münevver diye bir tasnife bile lüzum yoktur.

Her Türk bu mevzuda azami bir titizlik göstermeğe mecburdur.

Anıt kabir bir taş ve tuğla yontma, silâh vücut bulan herhangi bir sanat eseri olmaktan başka bugün 18 milyonun, yarım 100 milyonun kalbi olacaktır.

Atatürk'e aid bu esere bu ruhu vermek lâzımdır. Atatürk kendisini bütün dünyaya beğendirmiştir. Ona yapılacak kabrin de bilâkaydî şart herkes tarafından takdir edilmesini isterim. Bu müstesna ve layemut eseri ancak bir Türk meydanına girebilecektir. Anıt kabir işte o zaman nesilden nesile intikal edecek, millî bir ruh hususiyet taşıyacaktır.

Kocası tarafından bıçaklanan kadın öldü

Bir müddet evvel Davudpaşada Kasabilyas mahallesinde oturan Hakkı isiminde bir şoför, aile geçimsizliği ve kıskançlık saikasıyla karısı Vasfiyeyi bıçakla muhtelif yerlerinden yaralamıştır.

Haseki hastanesinde tedavi altında bulunan Vasfiye dün ölmüş, hâdiseye de böylece cinayet mahiyetini almıştır.

Yeni neşriyat

Bu Harbin İyüzü

İngiltere Başvekili Winston Churchill'in Harb nutuklarını ihtiva eden bu mühim eser İngilizce aslından lisanslı, za Haldun Yaşaroğlu tarafından nakle edilmiştir. Ahmed Halid Kitabevi tarafından bastırılmıştır.

İçinde bulunduğumuz harbin İngiliz Başvekiline göre sebepleri ve iyüzünü anlamak isteyenlere bu eseri tavsiye ederiz. Tanesi 100 kuruştur.

KÖYS DOĞRU — 43 üncü sayısı çıkmıştır. Bu sayıda istifadeli yazılar, şiirler, hikâyeler vardır. Tavsiye ederiz.

Lâspeklî C. Müddelimumiligidinden:

Bugdayı, hükümetçe tayin edilen, fiyat fazlasına satmak suretiyle millî koruma kanunu hükümlerine muhalefette bulunmaktan suçlu Lâspeklinin İlyas köyünden Hasan oğlu 322 doğumlu Halil Arabacı hakkında yapılan duruşma sonunda; sübutu fiilîne mebnî hareketine uyan 3780 sayılı kanunun 4180 sayılı kanunla muadil 31/2 ve 59/3 üncü maddelerine tevfiқан beş lira ağır para cezasıyla mahkûmiyetine ve çiftçi bulunması sebebiyle dükkân kapatma ve ticaretten men cezalarının tatbikine mahal olmadığına mütedair asliye ceza mahkemesinden verilen 25/2,942 gün ve 60/25 sayılı karar kat'lesmiş bulunduğundan keyfiyet mezkûr kanunun 63 üncü maddesine tevfiқан ilân olunur. (942/59) ilân

İstanbul Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonu İlânları

800 kilo kundura kabara çivisi,
800 » » ağaç çivisi,
600 » bakır kundura çivisi,
6000 çift nalça,
6000 aded haki ve siyah makara.

Yukarıda yazılı malzeme pazarlıkta satın alınacaktır. İhalesi 7/4/942 Salı günü saat 15 de Tophane Lv. Amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin getirecekleri nümünelerden beğenilmek suretiyle alınacağından taliblerin tetkik edecekleri fiyat ve miktar üzerinden % 7,5 teminatlarile belli vakitte komisyona gelmeleri. (670-4078)

Haydarpaşada askeri Veteriner okulunda bir aded yemek ocağı yaptırılacaktır. Pazarlıkta eksiltmesi 7/4/942 Salı günü saat 15,30 da Tophane Lv. Amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Ocak baca ve kanalı için 1470 lir tahmin edilip ilk teminatı 110 lira 25 kuruştur. Şartname ve keşfi komisyonunda görülür. İsteklilerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (671-4079)

Beher kilosuna 128 kuruş tahmin edilen 15 ton siğir veya keçi eti alınacaktır. Pazarlıkta eksiltmesi 6/4/942 Pazartesi günü saat 15,15 de Tophane Lv. Amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Kat'i teminatı 1920 liradır. Şartnamesi komisyonda görülür. Taliblerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (672-4080)

36 kalem matbaa hurufatı ve malzemesi alınacaktır. Pazarlıkta eksiltmesi 7/4/942 Salı günü saat 14,30 da Tophane Lv. Amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 5125 lira 85 kuruş kat'i teminatı 768 lira 90 kuruştur. Müfredat listesi komisyonda görülür. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (673-4146)

Anadoluda Bir İnşaat Şirketinde Tecrübeli Bir memur'a

Şantiye ambar işlerinde çalışacak memur'a ihtiyaç vardır. Taliblerin referanslarıyla birlikte her gün beşten sonra Galata'da büyük Tünel Hanında 6 numaraya müracaatları.

Hazım Jübilesi

4 Nisan 942 Cumartesi günü akşamı yapılacak olan jübilenin biletleri her gün komedi tiyatrosunda satılmaktadır.

İstanbul Kadastro Hâkîmliginde:

Hocapaşa mahallesinin Orhaniye sokaklarında eski 44, yeni 23 No. lu kârgir dükkânın hissedarlarından Mehmed kızı Dürüba ve Meleke:

Hocapaşa mahallesinde Orhaniye sokaklarında eski 44, yeni 23 No. lu dükkânın hissedarlarından İzzet oğlu Servet tarafından Hazine ve İstanbul Vakıflar Müdürlüğü ve aleyhinize açılmış davası, nın cari muhakemesinde: Gösterilen ikametgâhta bulunmadığınız tebliğât varakasına mübaşir tarafından yazılan meşruhatın anlaşılması ve adresinizin meşruhatına binaen tebliğâtın ilân edilmesine ve muhakemenin de 24/Nisan/942 tarihine müsadif Cuma günü saat (10) ona talikine karar verilmiş olduğundan muhakeme günü: İstanbulda Sultanahmedde Tapu dairesi içinde Kadastro mahkemesine gelmediğiniz veya bir vekil göndermediğiniz takdirde muhakemenize gıyaben devam olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (1577)

İstiklâl caddesinde komedi kısmında
Bu akşam saat 21 de
DELİDOLU
Operet

YENİ PUDRA

Renkleri

ÖNÜNDE

Kadınların

HAYRETİ

Bu Pudralar, Sihirli bir "Colorimetric" makine ile istihsal edilmiştir.

TENİN GÜZELLİĞİNİ ON MİSLİ ARTTİRİR

Teninize en uygun gelecek pudranın tamamı hakiki rengini veren yeni bir "Colorimetric" makine icat edilmiştir.

Bu sayede, şimdiye kadar görülmemiş derecede emsalsiz güzellikte yeni pudra renkleri istihzar edilmiştir.

İmkânı hâsıl olmuştur. Bu yeni pudra, su geçirmez "Empermeabil" dir Yağmur ve rüzgâra rağmen bütün gün sabit kalır. En sıcak bir dans salonunda bile burnun parlamasına manî olur Teniniz taze, nemli ve sevimli olur. Yeni Tokalon pudrasını bugün tecrübe edin ve hemen daha genç görününüz. Tokalon pudrası kullanmakla iyi neticeler elde edebilirsiniz. Aksî takdirde paranz iade olunur.

SÜMER BANK SELLÜLOZ SANAYİ MÜESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

KAVAK AĞACI ALINACAK

İmalâtımıza lüzumlu kavak ağacı müessesemizde teslim metre mikâbî 18 liradan alınacaktır. Taliblerin şeraiti öğrenmek üzere bizzat veya tahriren izmitte Müessesemiz merkezine müracaatları.

Demirci, elektrik ve oksijen kaynakçısı aranıyor

İstanbul elektrik Tramvay ve Tünel işletmeleri umum müdürlüğünden:

İdaremiz Şişli tamirhanesi için imtihanında gösterecekleri ehliyetine göre saatte 35 kuruşa kadar ücret verilerek suretiyle 6 demirci, 3 elektrik kaynakçısı ile 3 oksijen kaynakçısına ihtiyaç vardır. Askerlikle alakası olmayan isteklilerin nüfus hüviyet cüzdanı, hüsnühal kâğıdı ve şimdiye kadar çalışmış bulunduğu müesseselerden alınmış iyi hizmet vesikaları ve dört aded vesika fotoğrafları ile birlikte 10.4.942 günü saat 14 de İdarenin Metro hanı zemin katındaki Zat İşleri ve Sicil Müdürlüğüne müracaatları lüzumu bildirilir. «4188»

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Cihad Baban

SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

RADYOLİN

ile sabah, öğle ve akşam

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

DEVA

KAŞELERİ

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

Ve bütün ağrıları derhal keser.

Sihhiye Vekâletinin ruhsatını haizdir. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Sayın Doktor ve Eczacıların Nazarı Dikkatine:

Bir müddettenberi iptidai maddelerinin noksanından dolayı piyasaya çıkarmaya devam edilemeyen:

FOSFOGENOL, KİNİOTONİN "Basit ve arsenikal," SIKATRİN, MAZON MEYVA TUZU, GASTROSODİN TOZ

Müstahzarları yeniden ihzara başlandığını ve piyasaya lüzumu miktarda verilmekte olduğunu arz ve ötedenberi bu müstahzarlara karşı gösterilen büyük güven ve ilgile devamlarını rica olunur. Umumi deposu:

MAZON VE BOTTON ECZA DEPOSU: Asir efendi Cad. No. 31. İstanbul

İstanbul Belediyesi İlânları

Beyazıt İnkilâp müzesi etrafının tanziminin ikmalî işi açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 3549 lira 4 kuruş ve ilk teminatı 26 lira 18 kuruştur. Keşif ve şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kalemünde görülebilir. İhale 8/4/942 Çarşamba günü saat 14 de Daimî Encümeninde yapılacaktır.

Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları ihale tarihinden 3 gün evvel Belediye Fen İşleri Müdürlüğüne müracaatla alacakları fenni ehliyet ve 941 yılına aid Ticaret Odası vesikaları ile ihale günü muayyen saatte Daimî Encümeninde bulunmaları. (3760)

İstanbul elektrik ve tramvay ve tünel işletmeleri umum müdürlüğünden:

- 1 — Muhammen bedeli 7118.18 lira tutan 39 kalem muhtelif cins elektrik malzemesi, tabi, şapırograf, faksir, hesap, kopya makineleri müzayedeye ile satılacaktır.
- 2 — Müzayedeye 11.4.942 Cumartesi günü saat 14 de idarenin Salıpaazarı ambarında yapılacaktır.
- 3 — İsteklilerin parasız olarak verilmekte olan Muhammen bedeli, cinsi ve adedi yazılı listeyi levazımdan almaları ilân olunur. «4147»

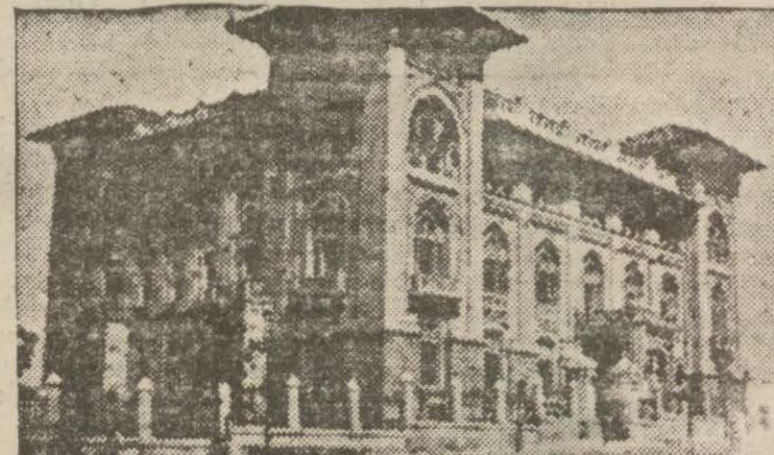
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbara ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara herede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

Aded	1000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşlerse ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci kanun tarihlerinde çekilecektir.